

Mješovita srednja škola Bugojno  
glavni ulaz bb  
030/260 112  
(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

**KANTON SREDIŠNJA BOSNA  
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA**

**PREDMET:** Prijedlog za napredovanje

U skladu s člankom 25. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), Ministarstvu obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa Kantona Središnja Bosna dostavlja se

**PRIJEDLOG ZA NAPREDOVANJE**

u zvanje savjetnik

u status \_\_\_\_\_

Ornana Sead Kostović, JMB: \_\_\_\_\_

(Ime, ime oca, i prezime zaposlenika)

rođen/-a \_\_\_\_\_ godine u Bugojnu, SRK BiH

(mjesto rođenja, kanton)

(država rođenja) Sarajevu, BiH

(država)

na put (godina završetka školovanja) u Sarajevu

(naziv visokoškolske ustanove)

i stekao/-la stručno zvanje profesor geografije

Zaposlen/-a je od 1.1.2007 godine u MSS Bugojno

(naziv ustanove)  
u Bugojnu

Zaposlenik ima ukupno 19 godina radnoga iskustva nakon diplomiranja za potrebnu stručnu spremu i stručno zvanje, na poslovanju (zaokružiti):

- a) nastavnika u osnovnoj školi;
- ☒ b) nastavnika u srednjoj školi;
- c) stručnog suradnika u osnovnoj školi;
- d) stručnog suradnika u srednjoj školi.

Do sada je radio/-la:

1. MS Druzi Vukuf, D. Vukuf (ustanova organizacija) (mjesto) od 1.9.2003 do 31.8.2003 godine, na poslovima profesor geografije

2. Drugo osnovno škola Dugo (ustanova – organizacija) (mjesto) od 1.9.2000 do 31.12.2000 godine, na poslovima  Nastavnik geografije

3. \_\_\_\_\_ (ustanova – organizacija) (mjesto) od \_\_\_\_\_ do \_\_\_\_\_ godine, na poslovima \_\_\_\_\_

4. itd. ....

Sada radi u MS Dugo (ustanova – organizacija) (mjesto) Dugo od 1.9.2001 do 31.8.2001 godine, na poslovima profesor geografije

Uz prijedlog za napredovanje / stjecanje statusa u skladu s člancima 24. i 25. navedenoga Pravilnika dostavlja se:

1. Geografski direktor
2. Zastupnik direktora
3. Učesnik 1-1P
4. Učesnik 2-2P
5. Učesnik 3-3P

Broj: 02.1.616/2002  
Dugo 1.9.2002 godine  
 (mjesto)

Podnositelj/-ica prijedloga

Ravnatelj/-ica

NEŠAD MILANOVIĆ, prof.  
prof. hr.



Imenovan/-a je upoznat/-a s prijedlogom za napredovanje 13.6.2002 godine u 13 sati.

Deljana Kosterać, prof.  
 [Ime i prezime (potpis)]

MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA BUGOJNO

Zlatnih ljiljana bb

030260112

(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

**KANTON SREDIŠNJA BOSNA  
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA**

**PREDMET:** Podaci o stručnom osposobljavanju i usavršavanju učitelja, nastavnika, profesora i stručnih suradnika u osnovnim i srednjim školama

**PODATCI O STRUČNOM OSPOSABLJAVANJU I USAVRŠAVANJU  
UČITELJA, NASTAVNIKA, PROFESORA I STRUČNIH SURADNIKA  
U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA**

U skladu s člancima 19., 20. i 21. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), vrednuje se stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika

Orhana (Sead) Kosterović , JMB: [REDACTED]  
(Ime, ime oca, i prezime)  
VSS, profesor geografije geografija  
(stručna sprema zaposlenika) (predmet koji predaje)

**1. Sudjelovanje u stručnom osposobljavanju i usavršavanju koje organizira Kantonalno Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa ili odgojno-obrazovna ustanova**

redovno  
(redovito, povremeno, izostaje)

Navedi u kojim je oblicima stručnoga osposobljavanja i usavršavanja zaposlenik sudjelovao, mjesto i vrijeme njihova održavanja te broj i naziv dokumenta/potvrde koji to dokazuje (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 3 – Q3):

- Certifikat nasilja nad djecom

Certifikat Medica Zenica  
Potvrde od MSŠ Bugojno:  
Stručna usavršavanja 1/2017; 3/2017; 12/2017; 1/2018

**2. Sudjelovanje u stručnom osposobljavanju i usavršavanju koje provode stručne ustanove, kantonalni stručni aktivi i drugi**

redovno  
(redovito, povremeno, izostaje)

Navedi u kojim je oblicima stručnoga osposobljavanja i usavršavanja zaposlenik sudjelovao, mjesto i vrijeme njihova održavanja te broj i naziv dokumenta/potvrde koji to dokazuje (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 3 – Q3):

- Lideri ONLINE nastave, Fondacija budućnosti u BiH 2020.
  - Certifikat The Creative Magic
  - Certifikat IOM, 2020.
  - Zahvalnica, Mala biblioteka Jajici
- 3. Iskaz zaposlenika**  
Vidi prilog.

**4. Vrednovanje sveukupnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika**

redovno  
(redovito, povremeno, izostaje)

Bugojno, \_18.\_04.\_2022. godine  
(mjesto)

Neđžad Komisija  
Muharević, Muf. M.

[Ime i prezime (potpis)]

Stano Stokić M.

[Ime i prezime (potpis)]

Severić Muharević M.

[Ime i prezime (potpis)]

Bošković M.

[Ime i prezime (potpis)]

Bošković M.

[Ime i prezime (potpis)]



Director  
Muharević

[Ime i prezime (potpis)]

Muf. M.

Imenovani/-a je upoznat/-a s ocjenom dana 18.04.2022. godine u 11:30 sati.

Ataman Kostović M.

[Ime i prezime (potpis)]

Mješovita srednja škola Bugojno  
Ulica Zlatnih lilijana bb  
030/260-112  
(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

**SREDNJOBOSANSKI KANTON  
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA**

**PREDMET:** Podaci o izvannastavnom stručnom radu

**PODATCI O IZVANNASTAVNOM STRUČNOM RADU**

U skladu s člancima 17. i 18. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), vrednuje se uspješnost izvannastavnog stručnog rada učitelja, nastavnika, profesora i stručnih suradnika u osnovnim i srednjim školama, za zaposlenika

**ORHANA (SEAD) KOSTEROVIĆ**

JMB: XXXXXXXXXX

(Ime, ime oca, i prezime)

**VSS, PROFESOR GEOGRAFIJE**

**GEOGRAFIJA**

(stručna sprema zaposlenika)

(predmet koji predaje)

Naveštite urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s članom 17. Pravilnika, vrednuju s 1 bodom:

1. U skladu sa članom 18. stav 2. Pravilnika prilažu se sljedeći dokazi:
  - a)1 Održavanje ogleđnog sata za stručni aktiv na školskom nivou, dokaz- Potvrda broji: 02.1-286-1/2022., Odluka Nastavničkog vijeća, broji:155-83/2022..
  - a)2 Predavanje na stručnom skupu na školskom nivou, dokaz- Potvrda broji:02.1.-284-2/2022., Ovjeren Zapisnik Nastavničkog vijeća.
  - a)3 Vođenje stručnog skupa na školskom nivou, dokaz- Potvrda broji: 02.1.-284-1/2022., ovjeren GPR škole
  - a)4 Priprema tematske izložbe otvorene za javnost, dokaz- Potvrda broji: 02.1.-286-2/2022., Odluka Nastavničkog vijeća, broji:155-83/2022.
  - a)5 Pripremanje javne kulturne i sportske manifestacije u školi, dokaz- Potvrda broji:155-83/2022., Ovjeren promotivni letak.
  - a)6 Vođenje stručnog aktiva, dokaz- Potvrda broj : 02.1-284-2/2022., ovjerena kopija GPR škole
  - a)7 Vođenje vannastavne aktivnosti, dokaz-ovjeren GPR škole
  - a)8 Priprema javne prezentacije, dokaz- Potvrda 02.1-326/2022., Odluka Nastavničkog vijeća broji:155-83/2022..
  - a)9 Učestvovanje u izradi prilagođenih NPP za učenike sa posebnim potrebama, dokaz- Potvrda broji: 157-80/2022., Ovjeren prilagođeni NPP iz MSŠ Donji Vakuf
  - a)10 Mentorstvo učenicima koji učestvuju u vanškolskim istraživačkim projektima, dokaz Potvrda broji: 02.1.-286-3/2022., Odluka Nastavničkog vijeća, broji:155-83/2022.
  - a)11 Pripremanje takmičenja na školskom nivou, dokaz- Potvrda broji:155-82/2022., MSŠ Donji Vakuf
  - a)12 Organizovanje pedagoške naobrazbe roditelja i učenika kroz radionice, dokaz- Potvrda broji:02.1-284-4/2022., Odluka Nastavničkog vijeća, broji:155-83/2022.
  - a)13 Učestvovanje u radu komisije na nivou škole, dokaz- Odluka broji: 01.3-510/2022., od 02.09.2020.
  - a)15 Inovativnost u radu, dokaz- Potvrda broji: 157-79/2022., od 04.04.2022., MSŠ Donji Vakuf, Zahvalnica

Navešti urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s članom 17. Pravilnika, vrednuju s 2 boda:

2. U skladu sa članom 18., stav 2. Pravilnika prilažu se sljedeći dokazi:

- b)2 Predavanje na stručnom skupu na općinskom nivou, dokaz- Potvrda broj: 157-22/2022., od 4.4.2022., MSSŠ Donji Vakuf, ovjeren a kopija plakata
- b)5 Organizovanje takmičenja, Certifikat, Sveučilište Vitez, 09.06.2018., Travnik
- b)9 Mentorstvo učenicima koji osvoje jedno od prva tri mjesta na kantonalnom nivou, dokaz- Certifikat Sveučilište Vitez, 09.06.2018., Travnik
- b)10 Učestvovanje u radu komisije čije članove imenuje Ministarstvo, Rješenje o imenovanju

8

UKUPNI BROJ BODOVA: \_\_\_\_\_

Navešti urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s članom 17. Pravilnika, vrednuju s 3 boda:

3. U skladu sa članom 18., stav 2. Pravilnika prilažu se sljedeći dokazi:

- c)1 Mentorstvo učeniku koji je osvojio jedno od prva tri mjesta na državnom nivou., dokaz- Potvrda broj: 157-20/2022., od 04.04.2022., MSSŠ Donji Vakuf i Odluka Nastavničkog vijeća za učenicu Sarah Milanović, MSSŠ Bugojno.
- c)2 Učestvovanje u izradi brošura i publikacija za potrebe odgoja i obrazovanja, Potvrda Centra za obrazovne inicijative Step by Step, broj :012-00/23 i printana verzija rada.
- c)3 Nagrađena inovativna praksa koja doprinosi razvoju odgojno-obrazovnog procesa, dokaz- Potvrda broj: 157-17/2022, Diploma.
- c)4 Učesće u projektima vladinih i nevladinih organizacija važnih za školu, dokaz- Potvrda 02.1.-285/2022, Odluka Službene novine SBK.; Odluka Nastavničkog vijeća: Odluka Vlade SBK
- c)5 Stručna prezentacija iz oblasti odgoja i obrazovanja na kantonalnom i većem nivou, dokaz- Uvjerjenje Centra za obrazovne inicijative, Sarajevo, 2020.
- c)6 Recenzija stručne knjige, dokaz- Kopija naslovnice i prve stranice gdje je naveden recenzent i potpisika Ministarstva obrazovanja i recenzija.
- c)8 Izrada specijaliziranih softvera u svrhu poboljšanja nastavnog procesa, dokaz- Potvrda broj: 157-16/2022., od 04.04.2022., MSSŠ Donji Vakuf.
- c)9 Rad sa darovitim djecom, dokaz- Potvrda broj: 157-19/2022., od 04.04.2022., MSSŠ Donji Vakuf, Odluka Nastavničkog vijeća za rad sa darovitim djecom u MSSŠ Bugojno, broj: broj:155-83/2022..

24

UKUPNI BROJ BODOVA: \_\_\_\_\_

Navešti urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s članom 17. Pravilnika, vrednuju s 4 boda:

4. U skladu sa članom 18., stav 2. Pravilnika prilažu se sljedeći dokazi:

- d)2 Objavljivanje istraživačkog rada iz struke, dokaz- Kopija rada, Časopis za književno-jezička, društvena i prirodno znanstvena pitanja, Tuzla,2018., Gradovih
- d)5 Učesće u naučno istraživačkom projektu, Pismo upućeno na Ministarstvo obrazovanja, dokaz- Odluka Nastavničkog vijeća broj:155-83/2022.

8

UKUPNI BROJ BODOVA: \_\_\_\_\_

54

SVEUKUPNI BROJ BODOVA: \_\_\_\_\_

Bugojno 22.06.2023 godine



(mjesto)

Komisija

VEDAD MILANOVIĆ Ant. bi

[Ime i prezime (potpis)]

Stamen Stajić

[Ime i prezime (potpis)]

Edin Mušić

[Ime i prezime (potpis)]

Jenada Lendenović

[Ime i prezime (potpis)]

Stela Jurić

[Ime i prezime (potpis)]



Direktor

VEDAD MILANOVIĆ Ant. bi

[Ime i prezime (potpis)]

Imenovan/-a je upoznat/-a s ocjenom dana 22. 2009. godine u 10<sup>4</sup> sati.

Oliver Kostić

[Ime i prezime (potpis)]

Učiteljica srednja škola  
prof. Kletuša  
Bratunac  
030/260-112  
(Naziv škole, adresa i telefonski broj)

KANTON SREDIŠNJA BOSNA  
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

**PREDMET:** Podaci o uspjehnosti nastavnika u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima

**PODATCI O USPJEŠNOSTI NASTAVNIKA  
U NEPOSREDNOM ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU S UČENICIMA**

U skladu s člancima 10. i 11. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), vrednuje se uspjehnost u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima nastavnika

ORHANA (SEHA) KOSTEROVIĆ JMB: [redacted]  
Učiteljica (ime, ime oca, i prezime)  
prof. Kletuša (stručna sprema nastavnika)  
prof. Kletuša (predmet koji predaje)

**I. Realizacija nastavnoga plana i programa**

|                                                                                                                                                                               |   |   |   |   |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 1. Nastavnik programske sadržaje planira u skladu s nastavnim planom i programom te ih realizira u potpunosti i na vrijeme.                                                   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 2. Nastavnik u roku razrađuje godišnji i mjesečni plan rada te posjeduje odgovarajuću nastavnu pripremu za izvođenje nastavnoga sata.                                         | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 3. Nastavnik pokazuje metodičku kreativnost primjenjivanjem suvremenih oblika i metoda rada u poučavanju.                                                                     | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 4. Priilikom realiziranja nastavnih sadržaja nastavnik postavlja odgojne, obrazovne i funkcionalne ciljeve koji su u skladu sa sposobnostima, interesima i potrebama učenika. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

Zbroj bodova (od točke 1. do točke 4.) = 29 : 4 = 4,7  
[Npr., 5 + 4 + 3 + 2 = 14 : 4 = 3,5 – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 4)]  
Bodovi: 0 1 2 3 4 (15) (zaokružiti)

Obrazloženje:

Realizira u potpunosti godišnji i mjesečni planove u skladu s nastavnim planom i programom.  
U potpunosti realizira nastavni plan i program.

**II. Postignuti rezultati u odgojno-obrazovnom radu s učenicima**

|                                                                                                            |   |   |   |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 1. Nastavnik pruža podršku učenicima u pogledu njihova napredovanja u učenju.                              | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 2. Nastavnik se koristi različitim metodama vrednovanja i ocjenjivanje je redovito u skladu s Pravilnikom. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 3. Nastavnik svojim izražavanjem i ponašanjem postiže komunikaciju i aktivnost učenika.                    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 4. Nastavnik osposobljava učenike za samostalno učenje i trajno obrazovanje.                               | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |



|                                                                                                                                                |   |   |   |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 5. Pedagoški stav nastavnika je autoritativan, odmjeren, dovoljno fleksibilan i demokratski.                                                   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 6. Nastavnikova uputa i prezentacija sadržaja razumljivi su i precizni, potiču stvaralačku aktivnost i razvijaju interes za nastavne sadržaje. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

Zbroj bodova (od točke 1. do točke 6.) = 29 : 6 = 4,8

[Npr.  $5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 4 = 24$  : 5 = 4,8 – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 5)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

Ostvarene dobre rezultate u odgovorno-odgovornom  
poslu ne utječu na.

### III. Promicanje ljudskih prava i briga za zdrav okoliš

|                                                                                                            |   |   |   |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 1. Nastavnikov odnos i ponašanje prema učenicima u skladu je s međunarodnom Konvencijom o pravima djeteta. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 2. Nastavnik s učenicima radi na promicanju ljudskih prava.                                                | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 3. Nastavnik svojim primjerom i kroz neposredni rad s učenicima radi na promicanju brige za zdrav okoliš.  | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

Zbroj bodova (od točke 1. do točke 3.) = 14 : 3 = 4,6  
[Npr.  $5 + 4 + 3 = 12$  : 3 = 4 – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 4)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

Promiče ljudske prava kroz različite projekte sa učenicima.

### IV. Odgovornost u radu i radna disciplina

|                                                                                                      |   |   |   |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 1. Nastavnik ne kasni na nastavni sat i ne napušta ga prije vremena.                                 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 2. Nastavnik uredno i pravodobno vodi propisanu pedagošku dokumentaciju.                             | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 3. Nastavnik je redovito nazočan na sjednicama stručnih tijela.                                      | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 4. Nastavnik izgrađuje partnerski odnos s učenicima.                                                 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 5. Nastavnik je angažiran u vođenju slobodne aktivnosti i sudjeluje u javnim ili školskim nastupima. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

Zbroj bodova (od točke 1. do točke 5.) = 24 : 5 = 4,8

[Npr.  $5 + 4 + 3 + 2 + 5 = 19$  : 5 = 3,8 – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 4)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

Izgrađuje partnerski odnos sa učenicima.

V. Suradnja s učiteljima odnosno nastavnicima i roditeljima učenika te predstavnicima društvenoga okruženja škole koji sudjeluju u poboljšanju kvalitete života učenika

|                                                                                                                                                      |   |   |   |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 1. Nastavnik uspješno i kontinuirano ostvaruje suradnju s nastavnicima i roditeljima učenika.                                                        | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 2. Nastavnik podržava rad vijeća roditelja i učenika.                                                                                                | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 3. Nastavnik uspostavlja i razvija suradnju sa institucijama izvan škole (centrom za socijalni rad, policijom, nevladinim organizacijama i sličnim). | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 4. Nastavnik u suradnji s drugim nastavnicima te roditeljima učenika i raznim institucijama radi na pitanjima profesionalne orijentacije učenika.    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 5. Nastavnik je istrajan u pomaganju učenicima i njihovim roditeljima koji se nađu u poteškoćama.                                                    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

Zbroj bodova (od točke 1. do točke 5.) =  $\frac{23}{43} : 5 = \frac{46}{46}$   
 [Npr.,  $5 + 4 + 3 + 2 + 5 = 19 : 5 = 3,8$  – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 4)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

Aktivno učestvuje u radu po potrebi profesor drži razgovore učenicima te pomaže učenicima koji se ne mogu sa zadatcima.

VI. Izvješće savjetnika za stručno-pedagoški nadzor

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

U potpunosti zadovoljan!

Napomena: Zapisnik o stručno-pedagoškom nadzoru obvezno priložiti uz Obrazac.

Zbroj bodova (od točke I. do točke VI.) = 30

Konačna ocjena (označiti sa x):

X izvistan / naročito se ističe (ako ima 26 do 30 bodova)  
 vrlo uspješan / ističe se (ako ima 21 bod do 25 bodova)  
 uspješan / dobar (ako ima 16 do 20 bodova)  
 zadovoljava (ako ima 12 do 15 bodova)  
 ne zadovoljava (ako ima 0 do 11 bodova)

Ime i prezime (potpis) [ime i prezime (potpis)]  
 (mjesto) 10. 6. 2022. godine

Prezime i prezime (potpis) [ime i prezime (potpis)]



Ravnatelj/ica /  
 Miroslav Mikanović  
 [ime i prezime (potpis)]

Ime i prezime (potpis) [ime i prezime (potpis)]  
 Ime i prezime (potpis) [ime i prezime (potpis)]  
 Ime i prezime (potpis) [ime i prezime (potpis)]

Imenovan/-a je upoznat/-a s ocjenom dana 13. 06. 2022. godine u 11.00 sati.

Ime i prezime (potpis) [ime i prezime (potpis)]

# BIOGRAFIJA/ CURRICULUM VITAE

## Lični podaci

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA ROSNI I HERCEGOVINE  
STARIJA BOSNA  
MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA BUGOJNO

|            |             |           |
|------------|-------------|-----------|
| Primljeno: | 13.12.2021  |           |
| Org. jed   |             | W. adnost |
| -          | 1208-1-2021 |           |

Ime i prezime: **Orhana Kosterović**

Adresa: Bosanska 100, 70 230 Bugojno

Datum rođenja: 31.01.1979.g.

Mjesto rođenja: Bugojno, Bosna i Hercegovina

Bračni status: udata

Telefon: 061 687 756

E-mail: [orhana.busatlja@gmail.com](mailto:orhana.busatlja@gmail.com)



## Obrazovanje:

- Univerzitet u Sarajevu, Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju, profesor geografije, 29.09.2003.g.
- Sveučilište u Mostaru, Fakultet prirodoslovno matematičkih i odgojnih znanosti, Poslije diplomski studij Geografski osnovi prostornog planiranja u okolišu (zaleđen proces apsloviranja).

## Radno iskustvo:

- Radni staž: 18 godina.
- **2003.-2019.**, profesor geografije, profesor turističke geografije, profesor ekonomske geografije, profesor osnova turizma u JU Mješovita srednja škola Donji Vakuf.
- **2004.-2021.**, profesor geografije u Mješovitoj srednjoj školi Bugojno
- **2010.**, nastavnik geografije i nastavnik građanskog prava u JU Druga osnovna škola Bugojno.
- Radni status: neodređeno radno vrijeme

## Objavljeni radovi

- (2004) ORHANA BUŠATLIJA: „*Terenska nastava po Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj*“, Geografski list, Naučno-popularni časopis za školsku omladinu, Geografsko društvo FBiH, broj 79., 2004., str. 99.
- (2008.) ORHANA BUŠATLIJA: „*Atraktivni prirodno-geografski faktori Donjeg Vakufa i mogućnost razvoja turizma na bazi istih*“, Gradovrh, časopis za književno – jezička, društvena i prirodno-znanstvena pitanja, Tuzla, 2008., str.230.
- (2010) ORHANA BUŠATLIJA: „Gospodarenje vodom na području općine Bugojno“, Gradovrh, časopis za književno – jezička, društvena i prirodno-znanstvena pitanja, Tuzla, 2010., str. 341.

(2018) ORHANA KOSTEROVIĆ: „Populacijska i porodična politika kao odgovor na demografske probleme Bosne i Hercegovine“, Gradovrh, časopis za književno – jezička, društvena i prirodno-znanstvena pitanja, Tuzla, 2018., str. 341.

(2020) ORHANA KOSTEROVIĆ: „Ekonomska geografija-multinacionalne kompanije/nastavna priprema“, Strategija za učenje i podučavanje, Ideje za aktivnosti rada sa djecom, Sarajevo, , 2020.

(2020) ORHANA KOSTEROVIĆ: „Regionalna geografija SAD, nastavna priprema“, Strategija za učenje i podučavanje, Ideje za aktivnosti rada sa djecom, Sarajevo, 2020.

(2020) ORHANA KOSTEROVIĆ: „Putovanje Evropom, moj bijeg iz izolacije, nastavna priprema“, Strategija za učenje i podučavanje, Ideje za aktivnosti rada sa djecom, Sarajevo, 2020.

#### **Informatičko obrazovanje:**

Kvalitetno znanje za rad na računaru, Word, Excel, PowerPoint, Internet.

#### **Strani jezici:**

Engleski jezik (pasivno)

#### **Obuke, edukacije i pedagoški angažman:**

Učesnik na stručnom seminaru „Inkluzija u obrazovanju“, voditelj Lidija Pehar, Bugojno, 2007.

Učesnik radionice „Zemlja-populacija, resursi i razvoj“, UWC-IBO, Mostar, 2008.

Organizator stručnog skupa „Zaštita biodiverziteta“ u saradnji sa Prirodno-matematičkim fakultetom u Sarajevu i predavačima prof. dr. Rifat Škrijelj i prof.dr. Haris Dug, Bugojno, 2009.

Učesnik na Prvom međunarodnom geografskom naučnom simpoziju, pod nazivom Transformacija ruralnog područja u uslovima tranzicije i integriranja u Evropsku uniju. Tema izlaganja „Da li selo može preživjeti ulazak u Evropsku uniju i kako?, Kupres, 2009.

Učesnik na stručnom seminaru „Značaj terenske nastave“, Ministarstvo obrazovanja SBK, Travnik, 2012.

Učesnik Konferencije o prevenciji vršnjačkog nasilja, Ministarstvo obrazovanja SBK-OŠCE, Vitez, 2013.

Učesnik na stručnom seminaru za profesore geografije „Savremeni oblici i metode rada u nastavi geografije“, predavač prof.dr. Muriz Spahić, u organizaciji Ministarstva obrazovanja SBK, Travnik, 2014.

Učesnik seminara „Nasilje nad djecom-Postupanje u slučajevima nasilja“, Centar za mentalno zdravlje, Bugojno, 2014.

Učesnik edukativne radionice na temu „Eliminacija nasilja u porodici, trgovina ljudima i nasilje nad djecom u Bosni i Hercegovini, Zenica, 2018.



- Završena edukacija „Pisanje projektnih prijedloga“, Općina Donji Vakuf, 2018.
- Učesnik internacionalnog programa „A magical intercultural friendship network“, Banja Vrućica, 2018.
- Učesnik seminara „Active and critical thinking workshop“, Funded by UK Government, 2019.
- Učesnik seminara i edukacija Step by stepa.
- Autor nastavnog plana i programa za opće gimnazije, predmet geografija, za potrebe Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta SBK/KSB, 2014.
- Nagrada za inovativnog nastavnika Bosne i Hercegovine, pobjednica u kategoriji nastavnika STEP by Step, 2018 god.
- Osnivač Udruženja nastavnika i profesora geografije SBK, 2021.

### **Doprinos pedagoškoj teoriji i praksi:**

- Inicijator i realizator velikog broja školskih projekata MSŠ Donji Vakuf i MSŠ Bugojno koji su rezultirali unapređenjem kvalitete rada škole.
- Izgradnja učionice na otvorenom u MSŠ Donji Vakuf.
- Izrada Sunčevog sata za potrebe osnovnih i srednjih škola u Donjem Vakufu.
- Korodinator izrade i štampe prvih školskih novina „Paralele“ u MSŠ Donji Vakuf.
- Nabavka školske opreme za kabinet geografije, MSŠ Donji Vakuf.
- Izrada i promocija filma „Zemlja kroz 4 milijarde godina“, Donji Vakuf
- Koordinator projekta uređenje školskog stepeništa i prostora za rekreaciju, MSŠ Donji Vakuf.
- Inicijator i realizator projekta „Škola robotike-automatska meteorološka školska stanica“, Donji Vakuf
- Izgradnja prostora za vannastavne aktivnosti, MSŠ Donji Vakuf.
- Namicanje sredstava za kabinet geografije, MSŠ Bugojno.
- Nabavka školske opreme za kabinet geografije MSŠ Bugojno.
- Nabavka informatičke i druge tehničke opreme za kabinet geografije MSŠ Bugojno.
- Organizator mnogobrojnih manifestacija u školi i lokalnoj zajednici.
- Organizator brojnih terenskih nastava.
- Organizator brojnih izložbi geografskih modela i maketa.
- Učesnik sajмова Privrednih obrtnika sa sekcijom u Donjem Vakufu.
- Otvorena za školske inovacije.
- Osvojeno III mjesto na kantonu u radu sa učenicima- takmičenje za srednje škole projekat „Koiko poznajemo Evropsku uniju?“, Vitez, 2018.
- Učesnik i organizator brojnih volonterskih akcija.

### **Socijalne vještine i znanja:**

Komunikacijske i prezentacijske vještine, timski rad i saradnja, odgovornost, kreativnost, inovativnost i inicijativnost.

Profesor:

Orhana Kosterović

/ Orhana Kosterović, prof. /

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

UNIVERZITET U SARAJEVU  
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET U SARAJEVU

# DIPLOMA

O ZAVRŠENOM STUDIJU ZA STICANJE VIŠOKE STRUČNE SPREME  
NA PRIRODNO-MATEMATIČKOM FAKULTETU U SARAJEVU

REKTOR UNIVERZITETA I DEKAN PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA  
UNIVERZITETA U SARAJEVU, PEČATOM UNIVERZITETA I SVOJIM  
POTPISIMA POTVRBUJU DA JE

**Bišatlija (Seada) Orhana**

ROĐENA 31. 01. 1979. GODINE U BUGOJNU, OPŠTINA BUGOJNO, DRŽAVA  
BOSNA I HERCEGOVINA, ZAVRŠILA STUDIJU ZA STICANJE VIŠOKE STRUČNE  
SPREME NA PRIRODNO-MATEMATIČKOM FAKULTETU U SARAJEVU, ODSJEK:  
GEOGRAFIJA - NASTAVNIČKI SMJER, DANA 29. 09. 2003. GODINE I TIME  
ISPUNILA SVE PROPISANE USLOJE ZA STICANJE DIPLOME O VISOKOJ  
STRUČNOJ SPREMI.

NA OSNOVU TOGA IZDAJE SE OVA DIPLOMA, KOJOM STIČE SVA PRAVA  
PREDVIĐENA ZAKONOM, KAO I STRUČNI NAZIV.

**PROFESOR GEOGRAFIJE**

U Sarajevu, 29. 05. 2004. godine

Broj: 5353/03

DEKAN  
PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA

  
Prof. dr. Sulejman Redžić

REKTOR  
UNIVERZITETA U SARAJEVU

  
Prof. dr. Boris Tih





## MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA BUGOJNO

Šk. 2021./2022.

### I S K A Z nastavnika / stručnog saradnika o praćenju stručne literature, časopisa i drugih stručnih izvora

Pročitane bibliografske jedinice stručne literature, časopisa i drugih stručnih izvora:

1. Bongaarts, J., Sobotka T. (2012) A Demographic Explanation for the Recent Rise in European Fertility, Population and Development Review
2. Bošnjović, I. (2016.) Demografska budućnost i djelotvorna polikulturalna zajednica Bosne i Hercegovine, Pregled 2/2016.
3. Gekić, H., (2020), Demogeografska slika općine Bugojno, Nučna monografija
4. Wertheimer-Baletić, A., Demografski razvoj razvijenih zemalja sa primjerom Švedske, 2000.
5. Wertheimer-Baletić, A., Demografski razvoj i populacijske politike, 2021.
6. Stručni časopis Meridijani
7. Stručni časopis Gradovrh
8. Stručni časopis Geo
9. Stručni časopis Nacionalna geografija
10. World Bank, World Economic Outlook (2020)

Datum: 04.04.2022.

Orhana Kosterović, prof.

Orhana Kosterović



Orhana Kosterović  
Bosanska br.100, Bugojno

Bugojno, 21.06.2023.g.

BOŠNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
SREĆNOBOŠANSKI KANTON  
MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA

|            |            |         |
|------------|------------|---------|
| Primljeno: | 22.6.2023. |         |
| Org.jed.   | Broj       | Prilog: |
|            | -745-      | 2023    |

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
SREDNJOBOSANSKI KANTON

MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA BUGOJNO  
N/r Školska komisija

U skladu sa zahtjevima posebnog povjerenstva iz Zapisnika broj 03-34-716/22-13-2 dostavljam dopunu dokumentacije, a u skladu sa Pravilnikom član 18., stav 2. Ista se odnosi na dopunu akta broj 02.1.-687/2022., od 23.06.2022.

**1. U skladu sa članom 18. stav 2. Pravilnika prilažu se sljedeći dokazi po osnovu vrednovanja člana 17:**

- a)1 Održavanje oglednog sata za stručni aktiv na školskom nivou, dokaz- Potvrda broj: 02.1-286-1/2022., Odluka Nastavničkog vijeća, broj:155-83/2022..
- a)2 Predavanje na stručnom skupu na školskom nivou, dokaz- Potvrda broj:02.1.-284-2/2022., Ovjeren Zapisnik Nastavničkog vijeća.
- a)3 Vođenje stručnog skupa na školskom nivou, dokaz- Potvrda broj: 02.1.-284-1/2022., ovjeren GPR škole
- a)4 Priprema tematske izložbe otvorene za javnost, dokaz- Potvrda broj: 02.1.-286-2/2022., Odluka Nastavničkog vijeća, broj:155-83/2022.
- a)5 Pripremanje javne kulturne i sportske manifestacije u školi, dokaz- Potvrda broj:155-83/2022., Ovjeren promotivni letak.
- a)6 Vođenje stručnog aktiva, dokaz Potvrda broj : 02.1-284-2/2022., ovjerena kopija GPR škole
- a)7 Vođenje vannastavne aktivnosti, dokaz-ovjeren GPR škole
- a) 8 Priprema javne prezentacije, dokaz- Potvrda 02.1-326/2022., Odluka Nastavničkog vijeća broj:155-83/2022..
- a)9 Učestvovanje u izradi prilagođenih NPP za učenike sa posebnim potrebama, dokaz- Potvrda broj: 157-80/2022., Ovjeren prilagođeni NPP iz MSS Donji Vakuf
- a)10 Mentorstvo učenicima koji učestvuju u vanškolskim istraživačkim projektima, dokaz Potvrda broj: 02.1.-286-3/2022., Odluka Nastavničkog vijeća, broj:155-83/2022.
- a)11 Pripremanje takmičenja na školskom nivou, dokaz- Potvrda broj:155-82/2022., MSS Donji Vakuf
- a)12 Organizovanje pedagoške naobrazbe roditelja i učenika kroz radionice, dokaz- Potvrda broj:02.1-284-4/2022., Odluka Nastavničkog vijeća, broj:155-83/2022.
- a)13 Učestvovanje u radu komisije na nivou škole, dokaz- Odluka broj: 01.3-510/2022., od 02.09.2020.
- a)15 Inovativnost u radu, dokaz- Potvrda broj: 157-79/2022., od 04.04.2022., MSS Donji Vakuf, Zahvalnica



*M. V.*

**2. U skladu sa članom 18., stav 2. Pravilnika prilažu se sljedeći dokazi dokazi po osnovu vrednovanja člana 17.:**

- b)2 Predavanje na stručnom skupu na općinskom nivou, dokaz- Potvrda broj: 157-22/2022., od 4.4.2022., MSS Donji Vakuf, ovjerena kopija plakata
- b)5 Organizovanje takmičenja, Certifikat, Sveučilište Vitez, 09.06.2018., Travnik
- b)9 Mentorstvo učenicima koji osvoje jedno od prva tri mjesta na kantonalnom nivou, dokaz- Certifikat Sveučilište Vitez, 09.06.2018., Travnik
- b)10 Učestvovanje u radu komisije čije članove imenuje Ministarstvo, Rješenje o imenovanju

**3. U skladu sa članom 18., stav 2. Pravilnika prilažu se sljedeći dokazi dokazi po osnovu vrednovanja člana 17.:**

- c)1 Mentorstvo učeniku koji je osvojio jedno od prva tri mjesta na državnom nivou., dokaz- Potvrda broj: 157-20/2022, od 04.04.2022., MSS Donji Vakuf i Odluka Nastavničkog vijeća za učenicu Sarah Milanović, MSS Bugojno.
- c)2 Učestvovanje u izradi brošura i publikacija za potrebe odgoja i obrazovanja, Potvrda Centra za obrazovne inicijative Step by Step, broj :012-00/23 i printana verzija rada.
- c)3 Nagrađena inovativna praksa koja doprinosi razvoju odgojno-obrazovnog procesa, dokaz- Potvrda broj: 157-17/2022, Diploma.
- c)4 Učešće u projektima vladinih i nevladinih organizacija važnih za školu, dokaz- Potvrda 02.1.-285/2022., Odluka Službene novine SBK.; Odluka Nastavničkog vijeća: Odluka Vlade SBK
- c)5 Stručna prezentacija iz oblasti odgoja i obrazovanja na kantonalnom i većem nivou, dokaz- Uvjerjenje Centra za obrazovne inicijative, Sarajevo, 2020.
- c)6 Recenzija stručne knjige, dokaz- Kopija naslovnice i prve stranice gdje je naveden recenzent i podrška Ministarstva obrazovanja i recenzija.
- c)8 Izrada specijaliziranih softvera u svrhu poboljšanja nastavnog procesa, dokaz- Potvrda broj: 157-16/2022., od 04.04.2022., MSS Donji Vakuf.
- c)9 Rad sa darovitim djecom, dokaz- Potvrda broj: 157-19/2022., od 04.04.2022., MSS Donji Vakuf, Odluka Nastavničkog vijeća za rad sa darovitim djecom u MSS Bugojno, broj: broj:155-83/2022..

**4. U skladu sa članom 18., stav 2. Pravilnika prilažu se sljedeći dokazi dokazi po osnovu vrednovanja člana 17.:**

- d)2 Objavljivanje istraživačkog rada iz struke, dokaz- Kopija rada, Časopis za književno-jezička, društvena i prirodno znanstvena pitanja, Tuzla, 2018., Gradovrh
- d)5 Učešće u naučno istraživačkom projektu, Pismo upućeno na Ministarstvo obrazovanja, dokaz- Odluka Nastavničkog vijeća broj:155-83/2022.

Dokumente prilaže školskoj komisiji

Komisija

Orhana Kosterović, profesor geografije

Neodždo Mladenović [ime i prezime (potpis)]  
Stanko Stajić [ime i prezime (potpis)]  
Senad Vukobrat [ime i prezime (potpis)]  
Željko [ime i prezime (potpis)]  
Stanko Murić [ime i prezime (potpis)]



M. V.



Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
Srednjobosanski kanton  
Mješovita srednja škola Bugojno

Broj: 02.4-286-3 /2022.

Datum: 04.04.2022.g.

Javna ustanova Mješovita srednja škola Bugojno, izdaje na zahtjev **Orhane Kosterović** profesorice geografije, zaposlene na neodređeno radno vrijeme u Mješovitoj srednjoj školi Bugojno

## POTVRDU

o održanom predavanju na Nastavničkom vijeću u sklopu stručnog usavršavanja u školskoj 2018./2019.g. na temu „Populacijska politika općine Bugojno“.

Potvrda se izdaje za bodovanje u svrhu dokaza u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, te se u druge svrhe ne može koristiti.

Direktor

Medžad Milanović, prof.



[illegible]

MSUD SPECIFIC  
PROF.

[illegible]

1. Erreuer: Doppeldeutigkeit (gleiches Wort hat mehrere verschiedene Bedeutungen)

2. Diebe

ii) Ophiochord in Equus ferus in Sommer

17/10/2019

a) antioxidant in food i phosphorus in halobutadiene  
20.

11. allstar meelela / megi meo. meha / heluicid u Newarcker  
12. organi zaija mututilla veeri

26K17001

[illegible]

Ref. In

Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
Srednjobosanski kanton  
**Mješovita srednja škola Bugojno**

Broj: 02.1-284-1 /2022.

Datum: 04.04. 2022. godine

Javna ustanova Mješovita srednja škola Bugojno, izdaje na zahtjev Orhane Kosterović, profesorice geografije, zaposlene na neodređeno radno vrijeme u Mješovitoj srednjoj školi Bugojno

## P O T V R D U

O organizovanju i vođenju stručnog skupa aktiva historije i geografije. Navedena aktivnost se održala u januaru školske 2020./2021. godine.

Potvrda se izdaje za bodovanje u svrhu dokaza u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama SBK/KSB, te se u druge svrhe ne može koristiti.

Direktor

Nedžad Milanović, prof.



Na osnovu člana 32. Zakona o srednjoj školi (Službene novine SBK, broj 11/01), te člana 98. Pravila MSŠ Bugojno, Upravni odbor na sjednici od 30.9.2021., a na prijedlog Nastavničkog vijeća, donio je

datka 2)3



*M. I. h.*

## ODLUKU

### O USVAJANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA MSŠ BUGOJNO ZA ŠKOLSKU 2021./2022. GOD.



**Predsjednik Upravnog odbora**

*Adis Mašić*





BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
KANTON SREDIŠNJA BOSNA / SREDNJOBOSANSKI KANTON  
TRAVNIK

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,  
ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA  
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,  
NAUKE, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA



CENTRAL BOSNIA CANTON  
MINISTRY OF EDUCATION,  
SCIENCE, YOUTH, CULTURE AND SPORTS

Travnik, Stanićna 43., Tel./faks.: 030/511-214, 030/518-675 www.mozks-ksb.ba, e-mail: minobsuk@bih.net.ba, mozks@sbk-ksb.gov.ba

Broj: 03-34-24192-204/M  
13. 05. 2022. godine

### ZAPISNIK

O OBAVLJENOM STRUČNO PEDAGOŠKOM NADZORU

Sastavljen dana 13. 05. 2022. god. u 13. sati u mjestu Bugojno

Stručno pedagoški nadzor obavljen je u: MSŠ "GIMNAZIJA" BUGOJNO  
(naziv odgojno-obrazovne ustanove)

odnosno: Jahana Bućina Tostić  
(ime i prezime osobe koja je nadzirana)

Predmet zapisa: Stručno-pedagoški nadzor  
naš prijedlog

Odgovorna osoba: Medžad Čulavović, direktor  
(ime i prezime, dužnost)

Stručno pedagoški nadzor obavio/la li: Šehrija Čulhametović  
(ime i prezime, dužnost)  
Povratnom dopisom za stručno-pedagoški nadzor - GEOGRAFIJA

Prilikom nadzora utvrđeno je:  
(opis činjeničnog stanja, utvrđenih nepravilnosti i nedostataka)

Primarni se utvrdilo u skladu s. Nastavnim  
planom i programom opće gimnazije. Nastavni  
planovi (inšercio i dodatno) su potpuno i  
kritično. Programi su kompletni, sveobuhvatni  
i dobro razrađeni. Nastavni časovi su u 15  
razredi. Nastavna radna: "Sopstveni nastavi  
zadaci - projekti, virtualno nastava"  
Primarni su nastavi metode: dijaloški  
dijaloški, usmeno izlaganje, analitičan rad,



rad na zadatku, istraživačka metoda, metoda  
igre, ucenje putem rešavanja problema. stvarano  
budućira i pomagala: karta, bilas, projektor.  
reaprodake maketa i modeli, sobas, poble rlatom.  
Klas je realizovan sa dva sedenja, kao  
i interakom rias sredneta poblefira i poble  
reze. U uvodnom delu. Kada profesor se  
ucenima izmicao zamisljeni i motiviraju  
avici o zacetima knuistickih autorama. U  
slanom delu rase ucena su rezultovali  
"pudhodno razmisljeni, knuisticki autorama".

Tragom je pratila prezentacija sa fotografijama  
i Audio fotografijama. Zatim rlo rase  
realizovan je kroz razmisljeni knuisticki zadatke,  
tako sto su taci odgovori ucenika dopadli  
do maketa su mekog drugog sredneta u  
ucenima, gde su. Aramaš gubili sa domom.  
Ud. pomisljeni stoba zastati su rui i roni  
mojo virtuelno autorama. Klas je rivi  
razmisljeni. Sednjeni. Sicer i rivi rase  
knuisticki su realizovali. stvarano u maketa  
u knuisticki atmosferi. stvarano. Ucenika  
ucena je rivi. Sednjeni se knuisticki  
i sa razmisljeni. Ucenika pod ucenika  
mojna mojna knuisticki. Ucenika  
su dva rase razmisljeni. stvarano i  
stvarno mojna zastati. stvarano u maketa  
dokumentaciji i tok rase knuisticki da  
je pod u stvarnoj profesiji.

Broj: 03-34-934/22-2024 14

13. 05. 2022. godine

Strana: 3

Prijedlog mjera koje valja poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i nedostataka:

Mjere koje se predlažu ministarstvu:

Odobrenje bodovnikom Atvorno uvođenje  
profesora autem animata

Rokovi u kojima bi se nepravilnosti i nedostaci morali otkloniti:

Nakon objavljenog nadzora odgovorna osoba izjavljuje (eventualne primjedbe-prigovor na zapisnik)

Stema pruvreda

Zapisnik je sastavljen u četiri (4) istovjetna primjerka od kojih je jedan uručen odgovornoj osobi.

Odgovorna osoba

Stema Stianore - 11/11

(ime i prezime, potpis)

Stema Stabita - Stema Stabita

(ime i prezime, potpis)

Stema Stabita Stabita

(ime i prezime, potpis)

Potpis ovlaštene osobe koja je  
obavila stručno pedagoški nadzor

Stema Stianore

(ime i prezime, potpis)

Stema

Stema

Stema

Prof. In

|     |                         |                                                              |                          |
|-----|-------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 16. | Dina Tica               | Izazovi u radu sa učenicima                                  | NV decembar              |
| 17. | Banina Bečić            | Klima u razredu                                              | Stručni aktiv, novembar  |
| 18. | Nazif Tutkur            | Rad sa nadarenim učenicima                                   | Stručni aktiv, oktobar   |
| 19. | Selmira Sarajlić        | Motivacija učenika u nastavi                                 | Stručni aktiv, mart      |
| 20. | Ermiona Musić           | Kreativnost u nastavi matematike                             | Stručni aktiv, decembar  |
| 21. | Fata Dževahirić         | Strah od matematike kod učenika                              | Stručni aktiv, februar   |
| 22. | Lejla Alić              | Interaktivna nastava geografije                              | Stručni aktiv, maj       |
| 23. | Senaida Šijak           | Mentalno zdravlje učenika u vrijeme pandemije                | Stručni aktiv, januar    |
| 24. | Amra Mirojević          | C4G i K WHLQ metodologije u nastavi informatike              | Stručni aktiv, februar   |
| 25. | Selma Rustempašić       | Upotreba google classrooma u redovnoj i online nastavi       | Stručni aktiv, septembar |
| 26. | Mirsad Bušatlija        | Bosna kroz vijekove                                          | Stručni aktiv, april     |
| 27. | Mirsada Kulaš           | Organizacija UN-a                                            | Stručni aktiv, mart      |
| 28. | Orhana Kosterović       | Primjena Pravilnika o napredovanju i ocjenjivanju nastavnika | Stručni aktiv, januar    |
| 29. | Samir Halijeta          | Uloga sporta u očuvanju zdravlja                             | Stručni aktiv, januar    |
| 30. | Esad Begović            | Vođenje sportskog kluba                                      | Stručni aktiv, oktobar   |
| 31. | Alma Terzić             | Konflikti i nespornazumi u komunikaciji                      | Stručni aktiv, mart      |
| 32. | Namir Haračić           | Značaj CIVITAS projekta                                      | Stručni aktiv            |
| 33. | Haris Mujić             | Vjeronauka i moralni odgoj mladih                            | Stručni aktiv            |
| 34. | Ermiona Durmić<br>Parić | Značaj praktične nastave za učenike                          | Stručni aktiv, april     |
| 35. | Minela Snaga-<br>Elkaz  | Organizacija praktične nastave                               | Stručni aktiv, januar    |
| 36. | Alma Velic              | Kvaliteta izvođenja praktične nastave                        | Stručni aktiv, maj       |

### 7.13.2. Plan izvođenja oglednih sati

Stručno usavršavanje u ovoj školskoj godini će se obavljati preko izvođenja oglednih sati nastavnika ispred stručnih aktivna, prilikom čega će stručni aktivni posjetiti ogledne sate, te analizirati i diskutovati na izvedbu sata i razmjenjivati znanja i iskustva, a to će biti prilika za izvođenje savremenog pristupa nastavi i primjena inovacija u nastavi predmeta.

Tabela 38.

| Red<br>br. | Ime i prezime | Vrijeme izvedbe/ mjesec |    |     |     |    | Predmet                      |
|------------|---------------|-------------------------|----|-----|-----|----|------------------------------|
|            |               | X                       | XI | XII | III | IV |                              |
| 1.         | Belma Bektić  |                         |    | X   |     |    | Bosanski jezik i književnost |
| 2.         | Ermiona Musić |                         |    |     | X   |    | Matematika                   |

9/6

Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
Srednjobosanski kanton  
**Mješovita srednja škola Bugojno**

Broj: 02.1-284-2 / 2022.

Datum: 04.04.2022.g.

Javna ustanova Mješovita srednja škola Bugojno, izdaje na zahtjev **Orhane Kosterović** profesorice geografije, zaposlene na neodređeno radno vrijeme u Mješovitoj srednjoj školi Bugojno

## POTVRDU

o vođenju stručnog aktiva historije i geografije u školskoj 2021./2022.

Potvrda se izdaje za bodovanje u svrhu dokaza u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, te se u druge svrhe ne može koristiti.

Direktor

**Nedžad Milanović, prof.**





data: 21/6

Na osnovu člana 32. Zakona o srednjoj školi (Službene novine SBK, broj 11/01), te člana 98. Pravila MSŠ Bugojno, Upravni odbor na sjednici od 30.9.2021., a na prijedlog Nastavičkog vijeća, donio je

*M. I. hvi*



## ODLUKU

### O USVAJANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA MSŠ BUGOJNO ZA ŠKOLSKU 2021./2022. GOD.



Predsjednik Upravnog odbora



*Adis Masić*

Mir. Mr.

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                        | -Tekuća problematika                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Mart-April 2022</b> | -Prijedlog pedagoških mjera prema učenicima<br>-Analiza učenja i izostanaka i praćenje realizacije nastave<br>-Tekuća problematika                                                                                                                                                            |
| <b>Jun 2022</b>        | - Verifikacija realizacije NPP-a i fonda sati po nastavnim predmetima<br>-Utvrdjivanje zaključnih ocjena po predmetima i općeg uspjeha učenika<br>-Prijedlog pedagoških mjera prema učenicima i utvrđivanje ocjena iz vladanja<br>-Prijedlozi za izricanje pohvala učenika<br>-Tekuća pitanja |

### 7.9. Plan i program rada stručnih aktivita

Stručni aktivni škole su formirani po srodnim predmetnim područjima, a zadaci su im usklađivanje i praćenje ostvarivanje plana i programa po nastavnim predmetima, ujednačavanje kriterija ocjenjivanja učenika i analiza uspjeha i napretka po predmetima, praćenje korištenja udžbenika, primjena i praćenje stručnih i metodičkih inovacija u odgojno-obrazovnom procesu, nabavka i korištenje nastavnih sredstava i učila i slično.

Stručni aktivni škole će na početku školske godine imati sastanke u skladu sa uputama Ministarstva obrazovanja SBK i epidemiološkim uputama, te utvrditi svoje Godišnje planove i programe rada po mjesecima, odlučiti o raspodjeli časova, pratiti primjenu Pravilnika o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika srednjih škola SBK i elemenata i kriterija ocjenjivanja učenika koje su prethodno ranije usaglasili na aktivima i delegirati ostala zaduženja nastavnika članova aktiva u skladu sa Pravilnikom o praćenju i napredovanju nastavnika. Aktivni će voditi brigu o čuvanju zbirke nastavnih sredstava i učila, uređenju učionica i kabineta i oglašnih panoa.

Programom se obavezuju stručni aktivni za zajedničko planiranje: planiranje i realizaciju programskih sadržaja predmeta, planiranje i izradu školskih učeničkih zadataka, pismenih i kontrolnih radova, metoda ocjenjivanja, korištenja udžbenika i literature, realizaciju tema za stručno usavršavanje, praćenje i izvješćavanje mentorsko-pripravnčkog rada sa kandidatima.

U školi će raditi sljedeći Aktivni predmeta:

- stručni aktiv bosanskog jezika i književnosti- voditelj Dubravka Gajić, prof.
- stručni aktiv stranih jezika -engleski jezik, njemački jezik i latinski jezik- voditelj Dula Bušatić, prof.
- stručni aktiv matematike -fizike- informatike voditelj Ermina Musić, prof.
- stručni aktiv hemije i biologije- voditelj Amer Brčić, prof.
- stručni aktiv historije i geografije- voditelj Orhana Bušatlija-~~K~~osterović, prof.
- stručni aktiv tjelesnog i zdravstvenog odgoja- voditelj Esad Begović, prof.
- stručni aktiv umjetnosti -likovna i muzička kultura- voditelj prof.Husein Šljivo
- stručni aktiv društvene grupe - filozofija, sociologija, logika, psihologija, demokratija i ljudska prava, vjeronauka-voditelj Senaida Šijak, prof.
- stručni aktiv praktične nastave - voditelj Minea Snaga Elkaz.



9/7

Na osnovu člana 32. Zakona o srednjoj školi (Službene novine SBK, broj 11/01), te na 98. Pravila MSS Bugojno, Upravni odbor na sjednici od 27.9.2019., a na prijedlog javničkog vijeća, donio je



*M. l. l.*

## ODLUKU

### O USVAJANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA MSS BUGOJNO ZA ŠKOLSKU 2019./2020. GOD.

Predsjednik Upravnog odbora

*[Signature]*

M. M.

| Red. Br. | SEKCIJA                                | Sedmični fond sati | Zaduženi nastavnici            |
|----------|----------------------------------------|--------------------|--------------------------------|
| 1.       | Informatička sekcija I-III             | 1                  | Amra Mirojević                 |
| 2.       | Historijska sekcija                    | 1                  | Mirsad Bušatlija               |
| 3.       | Historijska sekcija                    | 1                  | Selma Rustempašić              |
| 4.       | Matematička sekcija I                  | 1                  | Selmira Sarajlić               |
| 5.       | Matematička sekcija II                 | 1                  | Fata Dževahirić                |
| 6.       | Matematička sekcija III                | 1                  | Ermina Musić                   |
| 7.       | Geografska sekcija IV                  | 1                  | Orhana Bušatlija Kosterović    |
| 8.       | Geografska sekcija I i III             | 1                  | Lejla Alić                     |
| 9.       | Ekološka sekcija II i IV               | 1                  | Amira Jocović                  |
| 10.      | Ekološka sekcija I i III               | 1                  | Orhana Burek                   |
| 10.      | Hemijška sekcija I i III               | 1                  | Amer Brčić                     |
| 11.      | Hemijška sekcija II i IV               | 1                  | Mehridžana Haljeta             |
| 12.      | Sekcija iz fizike I i II               | 1                  | Banina Bečić                   |
| 13.      | Sekcija iz fizike III i IV             | 1                  | Nazif Tutkur                   |
| 14.      | Odbojkaška sekcija (djevojke)          | 1                  | Samir Haljeta                  |
| 15.      | Odbojkaška sekcija (muški)             | 1                  | Esad Begović                   |
| 16.      | Projekat CIVITAS III                   | 1                  | Namir Haradžić                 |
| 17.      | Sekcija iz filozofije i sociologije IV | 1                  | Abid Ajkunić                   |
| 18.      | Debatna sekcija iz vjeronauke I-IV     | 1                  | Haris Mujić                    |
| 19.      | Debating club in English               | 1                  | Emina Kurbegović               |
| 20.      | Sekcija iz engleskog jezika I razredi  | 1                  | Dženana Velić                  |
| 21.      | Sekcija iz engleskog jezika IV razredi | 1                  | Dula Bušatlić                  |
| 22.      | Sekcija latinski jezik I i II          | 1                  | Vanda Herceg                   |
| 23.      | Hor I i II                             | 1                  | Dino Haradžić                  |
| 24.      | Likovna sekcija I-IV                   | 1                  | Vlado Gajić                    |
| 25.      | Novinarska sekcija I-IV                | 1                  | Nedžad Milanović               |
| 26.      | Dramska sekcija                        | 1                  | Senada Milanović               |
| 27.      | Literarna sekcija                      | 1                  | Dubravka Gajić                 |
| 28.      | Zavičajni klub                         | 1                  | Viktor Dundović                |
| 29.      | Sekcija iz njemačkog jezika            | 1                  | Minela Ugarak i Nemina Karadža |

#### 5.4.4. Izborna nastava

Učenicima četvrtih razreda će biti organizovana izborna nastava na osnovu mogućnosti izbora učenika za određene izborne predmete a u cilju pravovremenog profesionalnog usmjerenja i kvalitetnijeg pripremanja za buduće školovanje na visokoškolskim institucijama i to iz devet (9) izbornih grupa sa po 2 časa sedmično. Odabir izbornih grupa je određen izborom svih učenika nakon sprovedene ankete na kraju III razreda koju provodi pedagog škole. Izborna nastava je dio redovnog nastavnog procesa.

Ostane) koštane

a)9



## Prilagođeni nastavni plan i program

### PREDMET: Geografija

| Naziv<br>nastavne<br>cjeline i teme | Ishodi učenja:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ključni pojmovi<br>i novo stručno<br>nazivlje                                                                                                                                                                                                                                               | Napomene <sup>1</sup> |
|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>ZEMLJA I<br/>LUDI</b>            | Navesti približan broj stanovnika na Zemlji i u Bosni i Hercegovini<br>Razlikovati apsolutnu naseljenost i gustoću naseljenosti.<br>Prepoznati uzroke rijetke ili guste naseljenosti.<br>Razlikovati prirodno i prostorno kretanje stanovništva,<br>Nabrojiti glavne rasne skupine.<br>Navesti svjetske vjere i svjetske jezike.<br>U vježbavati vještinu snalaženja u atlasu i na geografskoj karti svijeta, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.<br>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.<br>Prepoznati i pronaci u udžbeniku dijagram koji prikazuje kretanje broja stanovnika na Zemlji.<br>Opisati posljedice naglog porasta broja stanovnika na Zemlji.<br>Prepoznati pravilan odnos prema drugim narodima, kulturama i vjerama bez obzira na različitosti.<br>Razvijati volju i interes za novim spoznajama. | -kretanje broja stanovnika<br>-apsolutna naseljenost<br>-gustoća naseljenosti<br>-prirodno kretanje stanovništva<br>-smrtnost<br>-rodnost<br>-prostorno kretanje stanovništva<br>-useljavanje<br>-iseljavanje<br>-glavne rasne skupine<br>-mještanci<br>-svjetski jezici<br>-svjetske vjere |                       |
| <b>Privreda</b>                     | Nabrojiti osnovne skupine ljudskih djelatnosti.<br>Razlikovati razvijene i slabije razvijene države.<br>Imenovati nekoliko europskih i vaneuropskih država koje pripadaju skupini najrazvijenijih država svijeta.<br>Opisati globalizaciju.<br>U vježbavati vještinu prepoznavanja,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <del>.....</del><br>djelatnosti<br>(proizvodne i<br>uslužne)<br>-razvijene,<br>srednje                                                                                                                                                                                                      |                       |

|                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                    |                             |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
|                                                                  | <p>uspoređivanja, razlikovanja i opisivanja tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati i opisati probleme s kojima se susreću ljudi u slabije razvijenim državama.</p> <p>Usporediti razlike između razvijenih i slabije razvijenih država u svijetu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>razvijene i slabije razvijene države</p> <p>-globalizacija</p>                                                                                                                                                                  |                             |
| Međunarodne organizacije                                         | <p>Navesti sjedišta OUN-a, EU i NATO-a.</p> <p>Imenovati sedam industrijski najrazvijenijih država u svijetu (G 7).</p> <p>Navesti zaštićenu kulturnu i prirodnu baštinu Hrvatske koja je na popisu UNESCO-ove svjetske baštine.</p> <p>U vježbavati vještinu snalaženja u atlasu i na geografskoj karti svijeta, pokazivanjem i imenovanjem država članica G7, EU i NATO-a, uz pomoć tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem zaštićene kulturne i prirodne baštine Hrvatske pomoću fotografija u udžbeniku.</p> <p>Opisati značenje međunarodnih integracija i prepoznati nužnost udruživanja pojedinih država i suradnje među narodima zbog zajedničkih gospodarskih, političkih ili sigurnosnih razloga.</p> <p>Unaprijediti pismeno i usmeno izražavanje.</p> | <p>-međunarodne organizacije</p> <p>-Organizacija ujedinjenih naroda (OUN)</p> <p>-Europska unija (EU)</p> <p>-Sjeverno-atlantski vojni savez (NATO)</p> <p>-Grupa sedmorice (G7)</p> <p>-svjetska kulturna i prirodna baština</p> |                             |
| <p>Naziv nastave</p> <p>cjeline i teme</p>                       | <p>Ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>geografska znanja i vještine</li> <li>metodička, komunikacijska i socijalna (građanska) kompetencija</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Ključni pojmovi i novo stručno nazivlje</p>                                                                                                                                                                                     | <p>Napomene<sup>1</sup></p> |
| AFRIKA                                                           | <p>Opisati geografski smještaj i položaj Afrike.</p> <p>Opisati Gondvanu.</p> <p>Razlikovati pojmove visoka i niska Afrika.</p> <p>Imenovati zavale, visočja i pustinje.</p> <p>Navesti tipove klima i pripadajuće biljne zajednice u Africi.</p> <p>Opisati zenitne kiše.</p> <p>Razlikovati sjeveroistočni i jugoistočni pasat.</p> <p>U vježbavati vještinu snalaženja u atlasu i na geografskoj karti svijeta i Afrike, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>-Gondvana</p> <p>-niska i visoka Afrika</p> <p>-zavale</p> <p>-visočja</p> <p>-zenitne kiše</p> <p>-pasati</p>                                                                                                                  |                             |
| <p>Geografski položaj i prirodno geografska obilježja Afrike</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                    |                             |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                          |  |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|                     | <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati pozitivne i negativne posljedice u prirodi koje su rezultat ljudskih aktivnosti (npr. deforestacija i širenje pustinja).</p> <p>Prepoznati ljudske napore u svladavanju nepovoljnih prirodnih uvjeta.</p> <p>Razvijati volju i interes za novim spoznajama.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | -Sahel                                                                                                                                                                   |  |
| Voda i život Afrike | <p>Opisati važnost Nila u prošlosti i danas.</p> <p>Prepoznati čemu služe akumulacijske brane.</p> <p>Nabrojiti najvažnije rijeke u Africi te usporediti njihovu važnost.</p> <p>Imenovati neka od afričkih jezera (npr. najveće, najdublje, izvori Nila)</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti Afrike, pokazivanjem i imenovanjem zadanah geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Naveći probleme koji nastaju zbog obilja ili zbog nedostatka vode.</p> <p>Prepoznati nužnost racionalnog gospodarenja pitkom vodom u prostorima koji su pogođeni učestalim sušama.</p> <p>Odgovorno izvršavati postavljene zadatke</p>                                                                                                                | <p>-akumulacijska brana</p> <p>-tektonska jezera</p>                                                                                                                     |  |
| Savremena Afrika    | <p>Naveći gusto naseljena i rijetko naseljena područja u Africi.</p> <p>Opisati različitost rasa, vjera i jezika.</p> <p>Opisati probleme slabije gospodarske razvijenosti većine afričkih država.</p> <p>Nabrojati biljke koje se najviše uzgajaju za prehranu domaćeg stanovništva.</p> <p>Nabrojati biljke namijenjene izvozu.</p> <p>Naveći rudna bogatstva i izvore energije kojima raspolažu afričke države.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti Afrike, pokazivanjem i imenovanjem zadanah geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati posljedice prekomjernog porasta broja stanovnika i prisjetiti se koje mjere valja poduzeti kako bi se nastali problemi ublažili.</p> <p>Pokazati spremnost za dodatni napor u</p> | <p>-slabija gospodarska razvijenost</p> <p>-samoopskrbrna poljoprivreda</p> <p>-monokultura</p> <p>-rudna bogatstva</p> <p>-suвременi problemi afričkog stanovništva</p> |  |



|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                  |                             |
|--------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
|                                      | odnosu prema radu i postavljenim zadacima.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                  |                             |
|                                      | <p>Nabrojiti turistički najposjećenije afričke države. Navesti neke od prirodnih ljepota Afrike. Navesti neke od kulturno-povijesnih spomenika Afrike.</p> <p>Opisati safari-turizam.</p> <p>Opisati svojim riječima zašto su mnoga područja proglašena nacionalnim parkovima.</p> <p>U vježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti svijeta i Afrike, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati važnost kulturno-povijesne baštine i prirodnih ljepota te njihovu valorizaciju u turizmu.</p> <p>Odgovorno izvršavati postavljene zadatke</p> | <p>-turizam</p> <p>-graditeljsko nasljeđe</p> <p>-safari- turizam</p> <p>-nacionalni parkovi</p> |                             |
| <p>Turizam Afrike</p>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                  |                             |
| <p>Gana i Republika Južna Afrika</p> | <p>Usporediti geografski položaj Gane i Republike Južne Afrike.</p> <p>Navesti glavne izvozne proizvode Gane i Republike Južne Afrike.</p> <p>Imenovati veće gradove u Gani i Republici Južnoj Africi.</p> <p>U vježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti Afrike, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati prednosti i nedostatke monokulturne proizvodnje.</p> <p>Unaprijediti pismeno i usmeno izražavanje</p>                                                                                                                                                                        | <p>-izvozne sirovine i proizvodi</p>                                                             |                             |
| <p>Naziv nastavne cjeline i teme</p> | <p>Ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• geografska znanja i vještine</li> <li>• metodička, komunikacijska i socijalna (gradanska) kompetencija</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Ključni pojmovi i novo stručno nazivlje</p>                                                   | <p>Napomene<sup>1</sup></p> |

|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| AMERIKA                                     | <p>Opisati geografski smještaj i položaj Amerike. Navesti starosjedioce Amerike.</p> <p>Opisati doseljavanje prvih Europljana i prislino doseljavanje crnaca u Ameriku.</p> <p>Opisati i zapamtiti podjelu Amerike.</p> <p>Prepoznati važnost Panamskog kanala.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja u atlasu i na geografskoj karti svijeta, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati nužnost tolerancije i pozitivnog odnosa prema drugim rasama i narodima na primjerima odnosa Europljana prema Indijancima i crncima u prošlosti.</p> <p>Razvijati volju i interes za novim spoznajama.</p>                                                                                                                                | <p>-geografska otkrića Amerike</p> <p>-Kristofor Kolumbo 1492. godina</p> <p>-starosjedioci (Indijanci, Inuiti, Aleuti)</p> <p>-europska kolonizacija i njezine posljedice</p> <p>-tri podjele Amerike</p> <p>-umjetni kanal</p> |  |
| <p>Prirodnogeografska obilježja Amerike</p> | <p>Prepoznati i imenovati reljefne cjeline u Sjevernoj i Južnoj Americi.</p> <p>Navesti tipove klima i pripadajuće biljne zajednice u Sjevernoj i Južnoj Americi.</p> <p>Imenovati i opisati značenje odabranih rijeka (Mississippi, Tennessee, Columbia, Colorado, Niagara, Amazona, Parana) u Sjevernoj i Južnoj Americi.</p> <p>Imenovati i opisati značenje Velikih jezera u Sjevernoj Americi.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti svijeta i Amerike, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati teškoće s kojima se ljudi susreću zbog ekstremnih klimatskih uvjeta i prirodnih katastrofa (npr. tropski cikloni, česti i jaki potresi, vulkani).</p> <p>Odgovorno izvršavati postavljene zadatke</p> | <p>-reljefne cjeline Sjeverne i Južne Amerike</p> <p>-tornado</p> <p>-hariken</p> <p>-prerija</p> <p>-pampas</p> <p>-selva</p> <p>-Velika jezera i njihovo značenje</p> <p>-najveće rijeke i njihovo značenje</p>                |  |

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Stanovništvo i gospodarstvo Amerike | <p>Razlikovati prostore najveće i najmanje gustoće naseljenosti u Sjevernoj i Južnoj Americi.</p> <p>Usporediti rasni, jezični i vjerski sastav stanovništva Angloamerike i Latinske Amerike.</p> <p>Prepoznati razlike u gospodarskoj razvijenosti država Angloamerike i Latinske Amerike.</p> <p>Usporediti osobitosti milijunskih gradova u Angloamerici i Latinskoj Americi te imenovati najveće od njih.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti svijeta i Amerike, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Pronaći u udžbeniku, prepoznati i usporediti dijagram koji prikazuje kretanje broja stanovnika u Angloamerici i u Latinskoj Americi.</p> <p>Opisati probleme stanovnika sirotinjskih gradskih četvrti u gradovima Latinske Amerike.</p> | -društveno<br>gospodarska<br>obilježja<br><br>Amerike<br><br>-najveći gradovi<br>na obalama<br>Atlantskog i<br>Tihog oceana                                                                                                      |  |
| Sjedinjene Američke Države i Kanada | <p>Opisati gospodarsko i političko značenje SAD-a u svijetu.</p> <p>Opisati poljoprivredne pojaseve.</p> <p>Imenovati najpoznatije nacionalne parkove u SAD-u.</p> <p>Imenovati glavni grad i najveće gradove u SAD-u.</p> <p>Opisati prirodna bogatstva Kanade.</p> <p>Imenovati glavni i tri najveća grada u Kanadi.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti Sjeverne Amerike, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati loše posljedice intenzivne poljoprivrede i industrije za okoliš te potrebu veće brige za stanje okoliša..</p> <p>Prepoznati važnost očuvanja prirodnih ljepota te njihovu valorizaciju u turizmu.</p> <p>Odgovorno se odnositi prema postavljenim zadacima i pridržavati se dogovora i pravila.</p>                  | -poljoprivredni<br>pojasi<br><br>-nacionalni<br>parkovi<br><br>-SAD – vodeća<br>gospodarska,<br>politička i vojna<br>velesila svijeta<br><br>-Kanada – druga<br>po veličini i<br>jedna od<br>najrazvijenijih<br>država u svijetu |  |

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                               |  |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--|
| Meksiko                             | <p>Opisati geografski položaj i smještaj Meksika. Razlikovati najgušće i najrjeđe naseljene prostore u Meksiku.</p> <p>Opisati gospodarsku povezanost Meksika i SAD-a.</p> <p>Navesti najveća rudna bogatstva Meksika.</p> <p>Prepoznati važnost turizma u gospodarstvu Meksika.</p> <p>Imenovati glavni grad i dva najveća grada u Meksiku.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti Sjeverne Amerike, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati važnost kulturno-povijesne baštine starih civilizacija Maya i Asteka te njihovu valorizaciju u turizmu.</p> | -stare civilizacije<br>Maya i Asteka          |  |
| Brazil,<br>Argentina i<br>Čile      | <p>Opisati geografski položaj i smještaj Brazila, Argentine i Čilea.</p> <p>Razlikovati osnovna prirodna, društvena i gospodarska obilježja Brazila, Argentine i Čilea.</p> <p>Imenovati glavni i najveće gradove u Brazilu, Argentini i Čileu.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti Južne Amerike, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati tragične posljedice krčenja i paljenja tropske kišne šume u Amazoniji za cjelokupno čovječanstvo.</p> <p>Unaprijediti pismeno i usmeno izražavanje</p>                                                      | -Ande<br><br>-Amazonija<br><br>-veleposjedi   |  |
| Naziv<br>nastavne<br>cjeline i teme | <p>Ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• geografska znanja i vještine</li> <li>• metodicka, komunikacijska i socijalna (građanska) kompetencija</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ključni pojmovi i<br>novo stručno<br>nazivlje |  |
| AUSTRALIJA I<br>OCEANIJA            | <p>Opisati otkriće, geografski položaj i smještaj Australije.</p> <p>Usporediti biljni i životinjski svijet u Australiji s ostalim svijetom.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | -James Cook,<br>1770. godina                  |  |
| Australija                          | <p>Opisati osnovna prirodna, društvena i gospodarska obilježja Australije.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | -Aboridžini<br>-Veliki koraljni               |  |

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                     |                                    |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                               | <p>Imenovati glavni i najveće gradove u Australiji.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti svijeta i Australije, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati nužnost tolerancije i pozitivnog odnosa prema drugim rasama i narodima na primjerima odnosa doseljenika prema Aboridžinima u prošlosti.</p> <p>Prepoznati važnost racionalnog gospodarjenja pitkom vodom u prostorima suhih klima.</p> <p>Razvijati volju i interes za novim spoznajama.</p>                                                                                                                  | <p>greben</p> <p>-arteški bunari</p> <p>-endemi</p>                                                                                                 |                                    |
| Oceanija                      | <p>Opisati pojam Oceanija.</p> <p>Razlikovati pojmove Melanezija, Mikronezija i Polinezija.</p> <p>Razlikovati koraljne i vulkanske otoke.</p> <p>Opisati osnovna gospodarska obilježja Oceanije.</p> <p>Prepoznati Novi Zeland kao jedinu razvijenu državu Oceanije.</p> <p>Imenovati glavni i najveće gradove na Novom Zelandu.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj karti svijeta i Australije s Oceanijom, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati važnost zračnog prometa za razvoj turizma u državama Oceanije.</p> <p>Unaprijediti pismeno i usmeno izražavanje</p> | <p>-podjela Oceanije naMelaneziju, Mikroneziju, Polineziju i Novi Zeland</p> <p>-koraljni otoci – atoli</p> <p>-vulkani</p> <p>-vulkanski otoci</p> |                                    |
| Naziv nastavne cjeline i teme | <p>Ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• geografska znanja i vještine</li> <li>• metodička, komunikacijska i socijalna (građanska) kompetencija</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Ključni pojmovi i novo stručno nazivlje</p>                                                                                                      | <p><b>Napomene<sup>1</sup></b></p> |
| POLARNI KRAJEVI               | <p>Razlikovati sjeverno i južno polarno područje.</p> <p>Razlikovati ledeni brijeg i ledenu santu.</p> <p>Usporediti klimatska obilježja, biljni i životinjski svijet Arktika i Antarktike.</p> <p>Zaključiti da na Antarktici nema stalnih naselja nego samo stalnih znanstvenih postaja.</p> <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>-sjeverno polarno područje – Arktik</p> <p>-južno polarno područje –</p>                                                                         |                                    |
| Polarni krajevi               | <p>Uvježbavati vještinu snalaženja na geografskoj</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>-južno polarno područje –</p>                                                                                                                    |                                    |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                            |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>karti svijeta, pokazivanjem i imenovanjem zadanih geografskih pojmova, te opisivanjem tematskih karata u udžbeniku.</p> <p>Unaprijediti usmeno izražavanje opisivanjem i uspoređivanjem fotografija u udžbeniku.</p> <p>Prepoznati važnost očuvanja Antarktike od bilo kakvog zagađenja, prije svega zbog najvećih zalih pitke vode na svijetu.</p> <p>Odgovorno izvršavati postavljene zadatke, pokazati spremnost za ulaganje napora za daljnji napredak u radu i postignućima.</p> | <p>Antarktika i okolna mora</p> <p>-ledeni brijeg</p> <p>-ledena santa</p> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|--|

Izvedbeni nastavni plan i program za nastavu geografije jedinstven je za sve učenike budući da su učenici s teškoćama u razvoju integrirani u razredna odjeljenja. Broj sati po mjesecima valja planirati isto kao i u redovnom izvedbenom planu i programu nastave geografije , ali će dinamika i realizacija plana i programa ovisiti o specifičnostima učenika. Stoga je predloženi prilagođeni program predočen prema nastavnim cjelinama i temama, ishodima učenja, ključnim pojmovima, novom stručnom nazivlju i napomenama. Većina ključnih pojmova se ponavlja iz prethodnih nastavnih tema i iz osnovne škole. Stalnim ponavljanjem i nadopunjavanjem temeljnih geografskih pojmova želi se postići što kvalitetnija razina usvojenosti znanja. Bolje je usvojiti manje sadržaja nego nametati mnogo sadržaja koje učenici neće moći usvojiti. Nastavne sadržaje valja obrađivati na vizualnim predodžbama i konkretnim primjerima. Potrebno je odabrati primjerene zadatke za ponavljanje i vježbu (diferencirane po težini, vrsti i načinu rješavanja) te izraditi ispite znanja manjeg opsega i s manjim brojem zadataka nego za učenike uključene u redoviti program.

Predloženi prilagođeni program isključivo je **individualan** te se izrađuje u suradnji sa pedagogom . Prilagođeni program može se tokom školske godine nadopuniti ili rasteretiti ako predmetni profesor uoči da je isti prelagan ili prezahjjevan za učenika.

Predmetni nastavnik će prilagoditi sposobnostima i potrebama svakog pojedinog učenika ciljeve nastave geografije, aktivnosti za učenike te metode rada, oblike rada, nastavna sredstva i pomagala.

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
SREDNJOBOSANSKI KANTON  
OPĆINA DONJI VAKUF

**JU Mješovita srednja škola Donji Vakuf**

Broj: 157- 80 /2022

Dana: 04.04.2022. godine

Mješovita srednja škola Donji Vakuf kao domaćin i organizator zbog primjene Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, člana 17. Pomenutog Pravilnika (Sl. novine SBK-a broj: 7/21) **izdaje:**

## P O T V R D U

**Orhana Kosterović**

Ime i prezime

**Profesor: geografije**

Predmet

Za aktivnost: Za izradu prilagođenog nastavnog plana i programa za učenika Ugostiteljsko turističke škole, generacija 2017./2018.

, a koja se prema Pravilniku o ocjenjivanju i napredovanju **buduje sa 1 bodom**. Pomenuta aktivnost održana je 2017./2018. školske godine.

Potvrda služi za bodovanje prema članu 17. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, te se u druge svrhe ne može koristiti.

Ova potvrda izdaje se na osnovu službene evidencije ove škole i ima značaj dokumenta koji služi za vrednovanje nastavnika prema članu 17. Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju.

Direktor škole:

A. Čahović

Orhovićić Asim, prof.



9)3

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
SREDNJOBOSANSKI KANTON  
**MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA BUGOJNO**

Broj: 01.3-510/2020

Datum: 02.09.2020. godine

Na osnovu člana 5. stav 1. i 2. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru, u Srednjobosanskom kantonu, v.d. direktor MSS Bugojno donosi

**ODLUKU**

Za provođenje procedure izbora kandidata na upražnjena radna mjesta za školsku 2020./2021.godinu, imenuje Komisija za provođenje javnog konkursa u sastavu:

1. Orhana Kosterović, prof. – predsjednik Komisije
2. Hamira Sultanović Kardža, prof.
3. Ermina Musić, prof.

Zamjenjski članovi Komisije su:

1. Dženana Velić, prof.
2. Vanda Hereceg, prof.
3. Dula Bušatić, prof.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Direktor:  
  
Mesud Šečić, prof.



BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
SREDNJOBOSANSKI KANTON  
OPĆINA DONJI VAKUF

**JU Mješovita srednja škola Donji Vakuf**

Broj: 157- 23 /2022

Dana: 04.04.2022. godine

Mješovita srednja škola Donji Vakuf kao domaćin i organizator zbog primjene Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, člana 17. Pomenutog Pravilnika (Sl. novine SBK-a broj: 7/21) **izdaje:**

## **P O T V R D U**

**Orhana Kosterović**

Ime i prezime

**Profesor: geografije**

Predmet

Za aktivnost: Za mentorstvo učenicima koji su osvojili treće mjesto na kvizu znanja „Koliko poznajemo EU?, u Vitezu. Kviz znanja je realizovan uz saglasnost i organizaciju Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i mladih SBK i Sveučilišta „Vitez“ u Travniku.

, a koja se prema Pravilniku o ocjenjivanju i napredovanju **buduje sa 2 boda.** Pomenute aktivnosti održane su 2018./2019. školske godine.

Potvrda služi za bodovanje prema članu 17. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, te se u druge svrhe ne može koristiti.

Ova potvrda izdaje se na osnovu službene evidencije ove škole i ima značaj dokumenta koji služi za vrednovanje nastavnika prema članu 17. Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju.

Direktor škole:

*Orhanović Asim*

Orhanović Asim, prof.





**SVEUČILIŠTE/UNIVERZITET "VITEZ"**

dodjeljuje

# **CERTIFIKAT**

kojim se potvrđuje da je

**Orhana Bušatlija Kosterović, prof.**

**OSVOJILA III MJESTO NA TAKMIČENJU KVIZ ZNANJA  
"KOLIKO POZNAJEMO EUROPSKU UNIJU?"**

Travnik, 11.06.2018.god.

1007/18



Rektor Sveučilišta/Univerziteta "VITEZ"





BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
SREDNJOBOSANSKI KANTON  
OPĆINA DONJI VAKUF

**JU Mješovita srednja škola Donji Vakuf**

Broj: 157- 20 /2022

Dana: 04.04.2022. godine

Mješovita srednja škola Donji Vakuf kao domaćin i organizator zbog primjene Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, člana 17. Pomenutog Pravilnika (Sl. novine SBK- a broj: 7/21) **izdaje:**

## P O T V R D U

**Orhana Kosterović**

Ime i prezime

**Profesor: geografije**

Predmet

Za aktivnost: Mentorstvo učenici Adni Jusić na Business Challenge državnom takmičenju, sa projektom „Smart city“, putem kojeg se plasirala u pobjedničku državnu ekipu i predstavljala BiH na takmičenju zemalja Zapadnog Balkana.

a koja se prema Pravilniku o ocjenjivanju i napredovanju **boduje sa 3 boda**. Pomenuta aktivnost održana je 2017./2018. školske godine.

Potvrda služi za bodovanje prema članu 17. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, te se u druge svrhe ne može koristiti.

Ova potvrda izdaje se na osnovu službene evidencije ove škole i ima značaj dokumenta koji služi za vrednovanje nastavnika prema članu 17. Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju.

Direktor škole:

*A. Chahović*

Orhanović Asim, prof.



c) 1



Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

Srednjobosnaki kanton

**JU Mješovita srednja škola Bugojno**

Broj: 08.3-738/2023

Datum: 20.6.2023.godine

Na osnovu Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK (Služ. novine KSB, broji: 7/21, 4/22 i 6/23), člana Pravilnika 17.-vannastavni stručni rad i člana 18. vrednovanje vannastavnog stručnog rada i zapisnika posebnog povjerenstva za kontrolu, osiguranje kvalitete i objektivnosti u procesu imenovanja MSS Bugojno od 31.05.2023.godine, N a s t a v n i č k o v i j e ć e Mješovite srednje škole Bugojno, na sjednici od 20.6.2023.godine donosi

## ODLUKU

Slijedeći navedeni nastavnici uz saglasnost Nastavničkog vijeća pripremali i realizirali navedene aktivnosti u periodu 2015.godine do 2020.godine:



*Prof. In*

#### 4. **Orhana Kosterović, profesor geografije:**

##### Područja vrednovanja i aktivnosti

- a)1 Održavanje oglednog sata za stručni aktiv na školskom nivou, na temu „Efekat staklenika i globalno zatopljenje“ u školskoj 2018./2019.
- a)4 Organizovanje javne izložbe pod nazivom „Prepoznaj znakove“ u JU KSC Bugojno, školska 2021./2022. Orhana Kosterović i Selma Rustempašić.
- a)6 Vodenje stručnog aktiva historije i geografije u školskoj 2021./2022.godini
- a) 8 Organizovanje javne prezentacije za nastavnike i učenike, gost Andrej Gajić, školska 2018./2019.
- a)10 Mentorstvo učenicima IHC koji su učestvovali u vanškolskim istraživačkom projektu „Podržimo lokalne proizvođače“ školska 2021./2022.
- a)12 Organizovanje pedagoške naobrazbe učenika kroz radionice u saradnji sa YIHR BiH na temu „Prepoznaj znakove“ 2021./2022. Orhana Kosterović i Selma Rustempašić.
- c)1 Mentorstvo učenicima Sarah Milanović za osvojeno treće mjesto na državnom nivou, a koje je organizovao Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, 25.4.2022.
- c)4 Učestvovanje u projektnom timu sa članovima: Vanda Herceg, Orhana Kosterović, Amra Mirojević, Hamira Sultanović i Amra Jusufbašić, a koji su realizirali projekat „Rekonstrukcija zgrade aneksa“ u školskoj 2019./2020., uz pokroviteljstvo Ministarstva za Prostorno uređenje SBK.
- c)9 rad sa darovitim učenicima
- d)5 Učešće u naučno istraživačkom projektu Orhane Kosterović i Senade Milanović uz saglasnost Ministarstva obrazovanja pod nazivom A school for all of us. Školska 2019./2020.



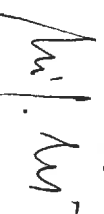
## 8. Vanda Herceg, profesor latinskog jezika:

### Područja vrednovanja i aktivnosti:

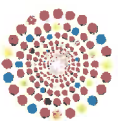
- a)2 Predavanje na stručnom skupu na školskom nivou, tema na Nastavničkom vijeću „Upotreba umnih mapa u nastavi“, školska 2018./2019.
- a)4 Pripremanje javne izložbe učeničkih radova „Ilustrirane latinske izreke“ u okviru obilježavanja Dana škole 11.04.2022.dan škole 2021./2022.
- a)5 Pripremanje javne kulturne i sportske manifestacije u školi „Dan otvorenih vrata“ 24.4.2019.
- a)8 Pripremanje i realizacija prezentacije „Binarna nomenklatura i važnost latinskog jezika“ koju je vodila Jelena Kalinić, naučna novinarka i autorica bloga Quantum of science“ u školskoj 2016./2017.
- a)12 Organizovanje pedagoške naobrazbe učenika kroz naučno-popularno predavanje prof. Nenada Tanovića u sklopu projekta „Nauka/znanost: zajednički jezik planete“
- c)4 Učestvovanje u projektnom timu sa članovima: Vanda Herceg, Orhana kosterović, Amra Mirojević, Hamira Sultanović i Amra Jusufbašić, a koji su realizirali projekat „Rekonstrukcija zgrade aneksa“ u 2019., uz pokroviteljstvo Ministarstva za Prostorno uređenje SBK,
- c)9 rad sa darovitim učenicima.

Direktor:

Nedžad Milanović, prof.







**ZAJEDNICA**  
Inovativni radni materijal



Centar za posredovanje naučnog  
posredništva i, Sarajevu, BiH  
Bosna i Hercegovina  
www.csbh.ba



**NASTAVNICI SU VAŽNI**

## STRATEGIJE ZA UČENJE I POUČAVANJE IDEJE ZA AKTIVNOSTI SA DJECOM

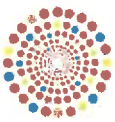
Ime i prezime: Orhana Bušatlija  
Zanimanje: profesorica geografije  
Razred: II i IV  
Škola: Mješovita srednja škola  
Mjesto/grad: Bugojno

### RECI MI NA VRIJEME KAKVO ĆE VRIJEME – sedmični zadatak iz geografije!

Cilj ovog projektnog zadatka je povezivanje gradiva iz prvog srednje i gradiva iz četvrtog srednje sa praktičnim životnim primjerima. Literatura koju treba da koristite učenici je knjiga za četvrti razred, knjiga za prvi razred i internet. Za svaki slučaj knjige šaljem i u pdf formatu.



| Postupak                                                                                                                                                                                        | Opis                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. korak<br>ORGANIZACIJA<br>  | Praćenje vremena počinje 26.03. i traje do 31.03. putem interneta. Grad za koji se prate parametri je grad u kojem živimo. Prati i tačnost vremenske prognoze za Srednju Bosnu. Dodatne teme (3.4.5.6.7.) na online upustu nisu obavezne, ali su poželjne 😊<br>Rad treba biti u formi referata.                                                                                                                                    |
| 2. korak<br>PROVEDBA<br>      | Posmatrati vremenske prilike svaki dan prema zadanim kriterijima u tabeli.<br>Informacije o vremenu prikupljaj sa zadanih stranica.<br><a href="http://www.fhmzbih.gov.ba/latinica/index.php">http://www.fhmzbih.gov.ba/latinica/index.php</a><br><a href="http://www.fhmzbih.gov.ba/latinica/METEO/prognozabU.php">http://www.fhmzbih.gov.ba/latinica/METEO/prognozabU.php</a><br>Zabilježite podatke i praćenja u svoj dokument. |



**ZAJEDNICA**  
inaktivnih nastavnika

**STEP BY STEP**  
Učenički projekat  
za nastavnicu  
i učenika  
od 1. do 4. razreda  
od 1. do 4. razreda  
od 1. do 4. razreda



|                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                              | Kod analiza teksta pronaći lekciju klima BiH u knjizi, podsjetite se lekcija iz meteorologije/klimatologije iz prvog razreda, koristite Internet!<br>Uredno i redovno evidentirati sve podatke i dati analizu istih..                     |
| <b>3. korak</b><br><b>VREDNOVANJE</b><br> | Potpuno izvršenje i predaja zadatka 01.04. 2020. do 15:00.<br>Slanje isključivo na google classroom, učenik će dobiti povratnu informaciju o tačnosti urađenog zadatka privatno.<br>Najbolje radove objavljujemo na page Online učionica. |

**\*ukoliko grad u kojem živimo nema meteorološku stanicu, biramo nama najbliži u krugu od 30 km**

### RECI MI NA VRIJEME KAKVO ĆE VRIJEME !

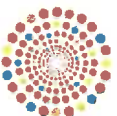
1. Cilj prvog dijela projektnog zadatka je prikupljanje podataka o meteorološkim mjerenjima za grad u kojem živimo. Učenik treba **sakupiti podatke sa zadane meteorološke stanice (online)** za **svaki dan u sedmici** (jedno od glavnih mjerenja po izboru) i iste evidentirati u tabelu. Nakon praćenja parametara učenik daje svoju vremensku prognozu i to za period od narednih sedam dana, od 1.4. do 7.4. 2020. Učenik uzima u obzir sve meteorološke i klimatske parametre neophodne za davanje vremenske prognoze (građivo prvog srednje).

Svoju vremensku prognozu učenik daje okvirno sa ciljem da shvati da je prognoza samo **PROGNOZA**, a ne naučna činjenica. Nakon završenog zadatka svako svoju prognozu objavljuje na online učionici i vršimo poređenja sa stvarnim stanjem vremena tih dana.

| Datum | Grad/stanica | Temperatura | Brzina vjetra | Padavine | Zračni pritisak | Vlažnost zraka |
|-------|--------------|-------------|---------------|----------|-----------------|----------------|
| 26.3. | Bugojno      |             |               |          |                 |                |
| 27.3. | Bugojno      |             |               |          |                 |                |
| 28.3. | Bugojno      |             |               |          |                 |                |
| 29.3. | Bugojno      |             |               |          |                 |                |
| 30.3. | Bugojno      |             |               |          |                 |                |
| 31.3. | Bugojno      |             |               |          |                 |                |

2. Drugi dio projektnog zadatka odnosi se na provjeru tačnosti objavljene vremenske prognoze za dato područje. Učenik će na internetu pomoću mobilne aplikacije pratiti vremensku prognozu za područje Srednje Bosne, te na kraju dana unijeti u tabelu tačnost te prognoze.





Z A Z E D N I C A  
INOVATIVNIH POKOLJENIKA



Projekat realizovan u okviru  
programa "Nastavni su važni"  
Ministarstva obrazovanja, nauke,  
mladi i sporta Republike Srbije  
www.moe.gov.rs

5. STEP SV STEP



**Pojašnjenje:** Pogledati vremensku prognozu za Srednju Bosnu na početku svakog dana za dane od 26. 03. do 29. 03. 2020. Unijeti objavljenu vremensku prognozu za svaki dan uz pomoć meteoroloških simbola u tabelu. Na kraju dana definisati tačnost navedene prognoze sa da ili ne.. Nakon završetka zadatka učenik daje lični osvrt na objavljene prognoze i eventualnu tačnost ili ne tačnost iste.



- vedro |



- umjereno oblačno |



- pretežno oblačno s kišom |



-

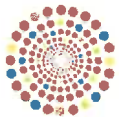
umjereno oblačno s kišom |

| Srednja Bosna                     | 26.3. | 27.3. | 28.3. | 29.3. |
|-----------------------------------|-------|-------|-------|-------|
| Meteorološki simbol-ikonice       |       |       |       |       |
| Prognoza je bila tačna, da ili ne |       |       |       |       |

### Nadopuna zadataka je moguća kroz sljedeće teme:

3. Na stranici Hidrometeorološkog zavoda za svaki grad Bosne i Hercegovine su objavljeni dugogodišnji meteorološki parametri na osnovu kojih se može izvući zaključak o klimi grada u kojem živite. Na osnovu tabele sa web stranice i gradiva iz udžbenika za 4 razred srednje škole povezati kojem klimu tipe pripada grad u kojem živite i dati osnovne odlike istog, sa osvrtom na uticaj klime na život ljudi i oblike poljoprivrede koje taj klimatski tip dozvoljava.
4. Pronaći poslovice ili izreke o vremenu. Odgovore pronaći na internetu, pitati roditelje ili druge odrasle osobe u okruženju. Zapisati najmanje 5 izreka ili poslovice. Jesu li te izreke utemeljene na ispravnim opažanjima?
5. Osjećaju li ljudi i životinje promjene vremena? Kako na ljude i životinje to utiče?
6. Što je biometeorološka prognoza?
7. Ko je meteoropat?

EVO RADA JEDNE UČENICE:

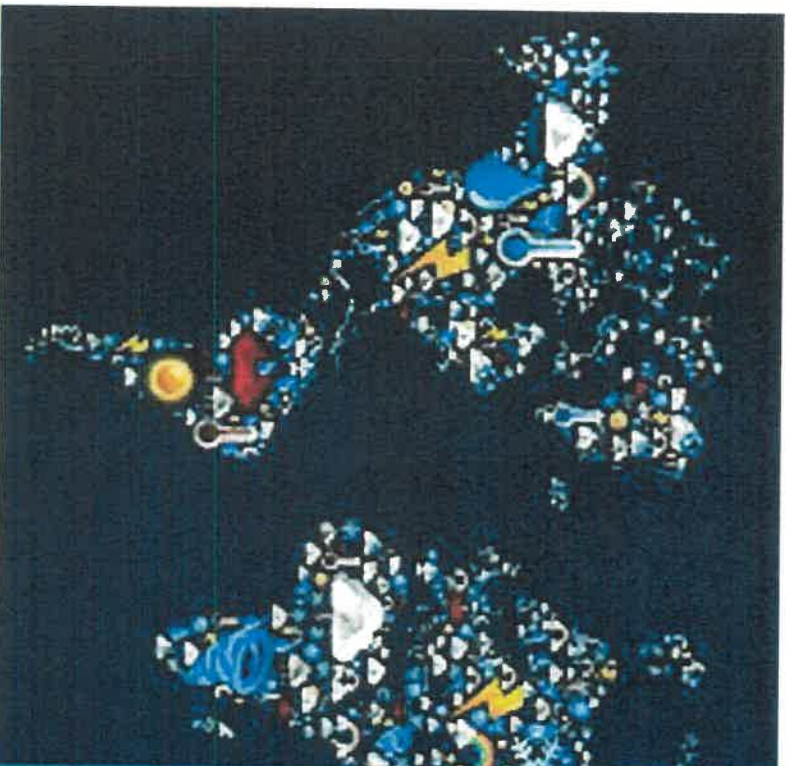


**ZAJEDNICA**  
*hrvatskih roditelja d/ra*



**STEP BY STEP**

Ured za podršku i razvoj  
školskog i vanškolskog obrazovanja  
i odgoja  
Križevačke županije  
Križevci, ul. 1. travnja 10  
48000 Križevci



RECI MI NA VRIJEME KAKVO ĆE VRIJEME!

Džejla Palalić

Mješovita srednja škola Bugojno

31. mart 2020. godine

## 1. Podaci o meteorološkom mjerenju i osmatranju za period od 26. marta do 01. aprila

Cilj ovog projektnog zadatka jeste prikupiti informacije i istovremeno podatke o meteorološkom mjerenju i osmatranju u periodu **od 26. marta, pa sve do 01. aprila**.

Evidenciju moga skromnog praćenja prikazana je u tabeli.

| Datum  | Grad/ stanica | Temperatura | Brzina vjetra | Padavine | Zračni pritisak | Vlažnost zraka |
|--------|---------------|-------------|---------------|----------|-----------------|----------------|
| 26.03. | Bugojno       | 0°C         | 6km/h         | -        | 1020.0mb        | 100%           |
| 27.03. | Bugojno       | 11°C        | 17km/h        | -        | 1011.0mb        | 50%            |
| 28.03. | Bugojno       | 15°C        | 7km/h         | -        | 1014.0mb        | 30%            |
| 29.03. | Bugojno       | 14°C        | 8km/h         | -        | 1012.0mb        | 50%            |
| 30.03. | Bugojno       | 10°C        | 7km/h         | -        | 1015.0mb        | 54%            |
| 31.03. | Bugojno       | 5°C         | 15km/h        | -        | 1015.0mb        | 72%            |

## 2. Vremenska prognoza Srednja Bosna

Vremenska prognoza nam je mnogo jasnija kada obratimo pažnju na meteorološke simbole. Nama, kao neiskusnim meteorolozima, simboli predstavljaju olakšicu u ovom istraživanju.

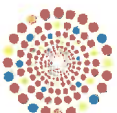
U tabeli ispod, predstavljena je vremenska prognoza pomoću meteoroloških simbola za period od 26. marta do 29. marta za Srednju Bosnu.

| Srednja Bosna                 | 26.03.                                                                            | 27.03.                                                                            | 28.03.                                                                             | 29.03.                                                                              |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>SIMBOL</b>                 |  |  |  |  |
| <b>Prognoza je bila tačna</b> | DA                                                                                | DA                                                                                | DA                                                                                 | NE                                                                                  |
| <b>DA NE</b>                  |                                                                                   |                                                                                   |                                                                                    |                                                                                     |

## 3. Meteorološka mjerenja za Bugojno u periodu od 1961. do 1991. godine

Na osnovu podataka o meteorološkom mjerenju i osmatranju sa **Hidrometeorološkog zavoda FBiH**, dobili smo sljedeće, prikazano u tabeli.





ZAJEDNICA  
neposrednih nastavnika



Učiteljsko-nastavnički  
sveučilište u Zagrebu  
Zajednica neposrednih nastavnika  
Zagrebačka gimnazija  
Brijuni, 1992.

STEP BY STEP

NASTAVNICI SU VAŽNI

| Mjesec                                             | I     | II    | III   | IV   | V    | VI   | VII  | VIII | IX   | X    | XI   | XII   | Godina |
|----------------------------------------------------|-------|-------|-------|------|------|------|------|------|------|------|------|-------|--------|
| Srednje<br>temperature<br>zraka (°C)               | -1,7  | 0,7   | 4,5   | 8,9  | 13,4 | 16,3 | 18,2 | 17,6 | 14,2 | 9,5  | 4,5  | -0,4  | 8,8    |
| Srednja<br>apsolutna<br>temperatura<br>(°C)        | 16,6  | 20    | 25    | 28,2 | 33   | 33,8 | 37,8 | 37,2 | 37,2 | 28,8 | 22,9 | 19,4  | 37,6   |
| Apsolutna<br>minimalna<br>temperatura<br>(°C)      | -29,4 | -22,4 | -22,6 | -7,8 | -2,4 | -1,4 | 2,7  | 1    | -5,7 | -7,8 | -20  | -24,4 | -29,4  |
| Srednja suma<br>padavina<br>(mm)                   | 50,9  | 56,2  | 61    | 64,4 | 71,9 | 77,2 | 62,6 | 64,5 | 70,7 | 74,4 | 94,5 | 78,9  | 827,4  |
| Broj dana sa<br>padavinama ><br>1 mm               | 8     | 8     | 9     | 10   | 10   | 10   | 7    | 7    | 7    | 8    | 10   | 10    | 103    |
| Maksimalna<br>visina<br>snježnog<br>pokrivača (cm) | 67    | 57    | 60    | 18   | 0    | 0    | 0    | 0    | 0    | 4    | 42   | 70    | 70     |

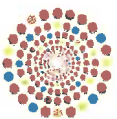
Na osnovu dobivenih podataka, možemo utvrditi da se radi o **predplaninskoj klimi** na području Bugojna.

Glavne odlike ove klime su te da su ljeta pretežno topla, temperature vrijednosti su od 20°C do 22°C.

Zime su prohladne, temperature se kreću od -2°C do -4°C ili od -1° do -2°C. Godišnji prosjek je 10°C.

Jedna od vodećih teorija se fokusira na promjene atmosferskog pritiska koji se može najbolje opisati kao „*težina atmosfere koja nas okružuje*“.





ZAJEDNICA  
Članak 1. (1) ZAJEDNICA  
Članak 1. (1) ZAJEDNICA



Članak 1. (1) ZAJEDNICA  
Članak 1. (1) ZAJEDNICA  
Članak 1. (1) ZAJEDNICA

STEP BY STEP



Visok atmosferski pritisak gura tkiva prema tijelu i jednostavno im ne dozvoljava da se šire.

O galebu, kao najjavljivaču promjene vremena, u literaturi, ali i predaji starijih ljudi pronašla sam nekoliko poslovice: **“Galeb na žalu opasnost mornaru.”**

Drua tvrdi: **“Galeb na vodi slobodno brodi.”**

Promjene u ponašanju galebova, koje mogu biti znak score promjene vremena vjerovatno uzrok imaju u pneumatskim obilježjima njihovih kostiju i ustrojstvu njihova perja. Vjerovatno osjećaju promjenu tlaka zraka.

Poslovica: **“Lasta nisko - nevrijeme blisko”**, govori o mogućnosti da i iz njihovog leta predvidimo promjenu vremena.

Promjena vlažnosti zraka smeta insektima kojima se lastavica hrani.

Ribari su često uočavali povezanost između promjene ponašanja različitih riba i rakova i promjene vremenskih prilika.

Tako postoje poslovice:

- **„Bonaca, ne jede se zubatac.“**
- **„Kad riba skače izvan mora jugo će.“**
- **„Kad brancin pobjegne pod kamenje, to je zlo znamenje.“**

Kornatski stočari su opazili i promjene u ponašanju ovaca i koza, te ih povezali s promjenama vremena. Prema pričanju ljudi s Kornata, ovce se uvijek sklanjaju na onu stranu otoka prema kojoj će puhati vjetar, a kože obrnuto.

## 7. Biometeorološka prognoza

**Vremenska prognoza** je predviđanje vremenskih uvjeta nekog prostora ili područja. Predviđanja mogu biti:

- **kratkoročna** (za isti dan)
- **dugoročna** (za period od nekoliko mjeseci).

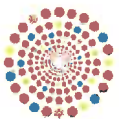
Prva vremenska prognoza objavljena je u britanskim novinama koje nose naziv

**„Daily News“ 1848. godine.**

Od tada je mjerenje atmosferskih prilika sve naprednije. Meteorološke postaje su prisutne svuda u svijetu i opremljene su termometrima, menzurama i živinim barometrima.

Cilj biometeorološke prognoze je na vrijeme upozoriti osobe osjetljive na nepovoljne vremenske uvjete kako bi spriječile nastanak zdravstvenih tegoba.

Spoznaja o utjecanju vremenskih prilika na zdravlje čovjeka stara je preko 2 500 godina, iako je biometeorologija relativno mlada nauka.



**ZAZVEDNICA**  
Festival naših talenata



Српска Југошловенска  
Музика и Танц  
Фестивал  
Учешће у свим  
облицима и облицима  
нашог искуства

STEP BY STEP



## 8. Meteoropatija - bolest vremena

**Meteoropat** je osoba kod koje je pojava zdravstvenih tegoba ili pogoršanje osnovnih bolesti redovno povezano sa lošim vremenskim prilikama.

Prema statistikama, najčešće su to žene srednjih godina, starije osobe i hronični bolesnici, tačnije rečeno, **svaki 3. stanovnik naše planete.**

Osim na zdravlje, mnogo češće utiču na raspoloženje, ponašanje i opće tjelesno stanje organizma svakog čovjeka.

Imamo dva osnovna tipa meteoropatije:

- **PRIMARNA ILI OSNOVNA METEOROPATIJA** koja se javlja kod zdravih osoba u vidu promjene raspoloženja, tjelesne slabosti ili bolova za vrijeme vremenskih promjena
- **SEKUNDARNA METEOROPATIJA** se javlja kada su već prisutne neke od bolesti (visok krvni pritisak, srčane i plućne bolesti, degenerativne bolesti,...)

**Simptomi meteoropatije** mogu biti različiti. Možemo ih podijeliti u više skupina:

- psihički – umor, nagle promjene raspoloženja, smanjena sposobnost koncentracije, razmišljanja i koordinacije
- fizički – glavobolja, migrena, mučnina, vrtoglavica, reumatski bolovi, bolovi u mišićima
- pogoršanje srčanih bolesti u vidu ubrzanog rada srca, osjećaja „lupanja srca“
- kod pušača, starijih osoba i srčanih bolesnika veća je učestalost srčanog i moždanog udara zbog izhemije u srcu i mozgu
- kod osoba koje boluju od bolesti bronha i pluća veća je učestalost pojav astme, upale pluća i plućne mararnice
- pogoršanje gastritisa i bolovi u stomaku zbog čira na dvanaestopalačnom crijevu.

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
SREDNJOBOSANSKI KANTON  
OPĆINA DONJI VAKUF

**JU Mješovita srednja škola Donji Vakuf**

Broj: 157- 17 /2022

Dana: 04.04.2022. godine

Mješovita srednja škola Donji Vakuf kao domaćin i organizator zbog primjene Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, člana 17. Pomenutog Pravilnika (Sl. novine SBK-a broj: 7/21) **izdaje:**

## P O T V R D U

**Orhana Kosterović**

Ime i prezime

**Profesor: geografije**

Predmet

Za aktivnost: Nagrađene inovativne prakse pod nazivom „Učenje na otvorenom“, koja je doprinijela razvoju odgojno - obrazovnog procesa.

a koja se prema Pravilniku o ocjenjivanju i napredovanju **boduje sa 3 boda**. Pomenuta aktivnost održana je 2018./2019. školske godine.

Potvrda služi za bodovanje prema članu 17. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK/KSB, te se u druge svrhe ne može koristiti.

Ova potvrda izdaje se na osnovu službene evidencije ove škole i ima značaj dokumenta koji služi za vrednovanje nastavnika prema članu 17. Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju.

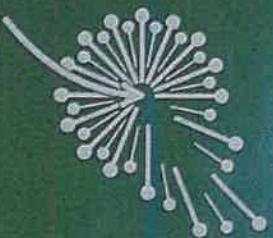
Direktor škole:

A. Chaherović

Orhanović Asim, prof.



C)3



NAGRADA ZA  
INOVATIVNE  
NASTAVNIKE

# ORHANÁ KOSTEROVIĆ

Pobjednica u kategoriji  
NASTAVNICI/CE  
PREDMETNE NASTAVE  
U SREDNJIM ŠKOLAMA  
u 2018. godini

Radmila Rangelov-Jusović  
Izvršna direktorica  
COI SBS





www.inskola.com

12. Regionalna konferencija Zajednice  
inovativnih nastavnika/ca

I OVO JE ŠKOLA\_online edition

27-30.08.2020.

I DAN – "I OVO NAM JE ŠKOLA"

Regionalna istraživanja

II DAN – "I OVO JE NAŠA ŠKOLA"

Nastavničke mreže (prije, tokom i poslije pandemije)

III DAN – "I OVAKO SE VODI ŠKOLA"

Organizacija rada škola u vanrednim okolnostima

IV DAN – "KUDA IDE OVA ŠKOLA?"

Planovi za budućnost

Centar za obrazovne inicijative Step by Step  
dodjeljuje

# UVJERENJE

Orhana Bušatlija - Kosterović

Za prezentatore/ice na 12. Regionalnoj konferenciji Zajednice  
inovativnih nastavnika/ca

Izvršna direktorica dr. Radmila Rangelov Jusović

Sarajevo, 27-30.08.2020.godine

Uz pomoć i podršku:



USAID  
FROM THE AMERICAN PEOPLE



Fond  
otvoreno društvo  
Bosna i Hercegovina

U saradnji sa:



ZAJEDNICA  
inovativnih nastavnika/ca

Partneri i prijatelji:

promENTE

nepc



NEKOP PO NEKOP - STEP BY STEP



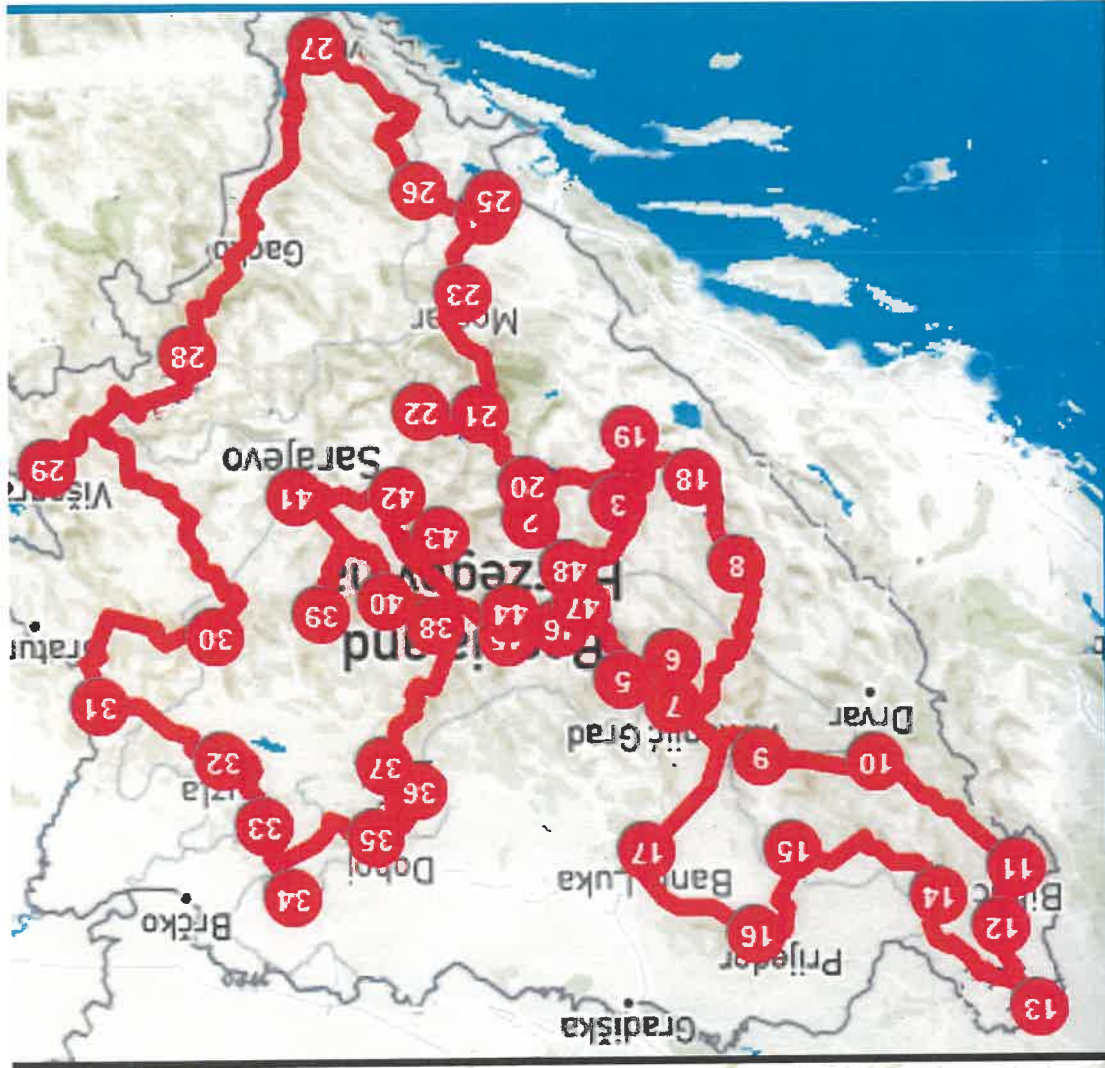
NASTAVNICI SU VAŽNI



6/6

Selma Rustempašić

# PRODHOS BOSNOM, A I HERCEGOVINOM



Selma Rustempašić  
PROBOH BOSNOM, A I HERCEGOVINOM

Izdavač: Autor

Recenzenti: Fatima Maslić, Amela Sakić, Orhana Kosterović,

Mr. sci. Melisa Fortić Plasto.

Lektorica: Hanka Behulović

Fotografije: Admir Poturović, Ahira Mešić, Amra Saldum,

Edin Čatić, Husein Šijivo, Fata Brzika, Mirzada

Šabić-Čukle, Orhana Kosterović, Selma Rustempašić,

Vanda Herceg.

Amel Ugarak

DTP:

Štamparija: STAMPA Bugojno

Tiraž: 200

Izdavanje ove knjige je finansirano od strane:

- Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta SBK

- Porpredsjednice Federacije Bosne i Hercegovine Melike Mahmutbegović

CIP - Katalogizacija u publikaciji

Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo

908:930.85(497.6) RUSTEMPAŠIĆ, Selma

Prodoh Bosnom, a i Hercegovinom / Selma Rustempašić. - Bugojno :

autor, 2022. - 129 str. : fotogr. ; 23 cm Bibliografija: str. 127-129. -

Bibliografija: str. 117-126.

ISBN 978-9926-488-33-8

COBISS.BH-ID 47247622

Prva strana i obojena  
prijeka

SELMA RUSTEMPAŠIĆ

PROBOH BOSNOM, A I  
HERCEGOVINOM

Bugojno, 2022. godine

6)6

Publikacija Selme Rustempasić „Prodoh Bosnom, a i Hercegovinom“ predstavja svojevrsan vodič kroz kulturno-historijsku baštinu Bosne i Hercegovine, kojim je autorica nastojala akcentirati najznačajnija mjesta i spomenike koje je moguće posjetiti, istražiti i doživjeti. Publikacija je podijeljena u četiri poglavlja, unutar kojih su obrađene regije – Banja Luka, Trebinje, Tuzla i Sarajevo sa ukupno četrdeset pet općina.

U kratkim i akribičnim tekstovima, autorica daje bitne geografske karakteristike pojedinih područja, osvrt se na etimologiju i historijat mjesta te ističe najznačajnije kulturno-historijske spomenike kroz historijske periode vezane za pojedine lokalitete i gradove. Bogat slikovni materijal nadopunjuje tekstove, budi maštu i poziva na dalje individualno otkrivanje opisanih mjesta. Posebno se ističu brojne zanimljivosti i brižno opisani detalji koji kod čitaoca potiču želju za daljim čitanjem i istraživanjem. Ističući spomenike koji su pod zaštitom države kao nacionalni spomenici i one koji su pod zaštitom UNESCO-a u Bosni i Hercegovini, pravom se ukazuje na značaj i potrebu obuhvatnije zaštite i promocije bogate kulturno-historijske baštine koja do sad nije postala dijelom nacionalnog okvira a to itekako zasluužuje. Tekstovi su pisani na osnovu naučne grade i literature, što se vidi kroz opsezan popis korištenih knjiga i dodatnih izvora dat na kraju publikacije.

Ovo izdanje predstavja korisno štivo i vodič široj publici u upoznavanju prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti Bosne i Hercegovine. Poseban potencijal predstavja njegovo korištenje u nastavi osnovnih i srednjih škola, da se kroz interdisciplinaran pristup projektno i terenske nastave promovise istraživanje, čuvanje i promocija lokalne i nacionalne kulturno-historijske baštine a sadržaji prikazani u knjizi proširuju novim otkrićima i interpretacijama mladih ljudi.

Mr. sci. Melisa Forić Plasto, profesor historije

Kada mi je ukazana čast i ponuden rukopis, da o njemu dam svoje mišljenje, ni jednog trenutka se nisam dvoumila. Poznavajući uvida, potpisati autentičnost njenog pripovijedanja o prošlosti Bosne i Hercegovine, historijskim spomenicima, muzejima i drugim čuvarima naše baštine.

Rukopis „Prodoh Bosnom, a i Hercegovinom“ za mene predstavja dojmljivu pisanu poveznicu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Bosne i Hercegovine.

Autorica knjige je, na sebi svojstven način, našla sponu između kulturnog turizma i turističke ponude prirodnih ljepota Bosne i Hercegovine. Knjiga se sastoji iz više dijelova, sadržajno izdijeljenih na veći broj tema, čineći je tako raznovrsnom cjelinom.

Posebno bih istakla autorčinu ljubav prema domovini i njenu želju da prošlost otrgne zaboravu, a sadašnjost obogati znanjem i približi na jednostavan način novim generacijama.

Motivi i opisane destinacije su prilagođene interesovanju običnog čitaoca, ali i entuzijastima i dobrim poznavaacima, kako kulturno-historijskog naslijeđa naše domovine, tako i drugih atraktivnih prirodnog-geografskih prostora Bosne i Hercegovine.

Ova knjiga, je po mom mišljenju, podsticajna i za druge ljude, da svako iz svog ugla i osposobljenosti, doprinese očuvanju kulturne i prirodne baštine Bosne i Hercegovine, zbog sadašnjih i budućih generacija.

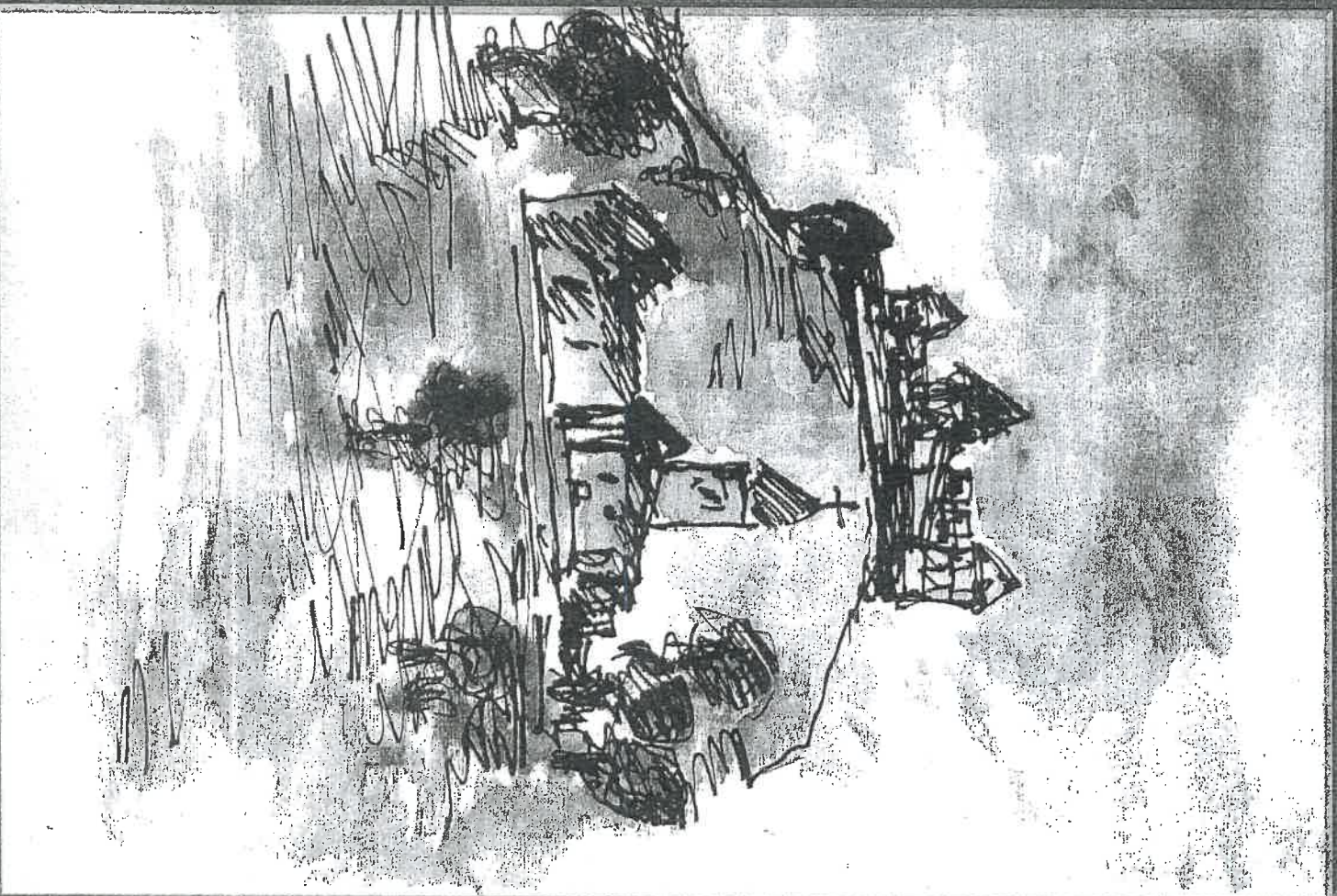
Orhana Kosterović, profesor geografije



ISSN 1840-0477

# GRADOVIRI

ČASOPIS ZA KNJIŽEVNO, JEZIČNA, DRUŠTVENA  
I PRIRODOZNAŠTVENA PITANJA



Matica hrvatska • Tuzla • lipanj 2018.

6/22



# ГРЛДОВРН

Časopis Matice hrvatske

Utemeljen 2004.

Godište XIV, br. 14, lipanj 2018.

Naklada

Matice hrvatske – Tuzla

Za nakladnika

*Marica Petrović*

Glavna urednica

*Marica Petrović*

Redakcija

*Marica Petrović, Petar Matanović, Marijana Nikolić, Marinka Mrkonjić,  
Danijel Barišić, Romeo Knežević, Biljana Stahov, Alen Matošević*

Recenzenti

*Marijana Nikolić (b/h/s/c jezik), Sanel Jurida Hadžialmetović (engleski jezik),  
Ivica Tokić ( njemački jezik)*

Lektura

*Biljana Stahov i Alen Matošević*

Likovna oprema

*Marina Trogrlić*

Adresa uredništva i administracije

Tuzla, Kazan mahala 2/II; tel/fax: +035 257 033, e-mail: [matica.hr@bih.net.ba](mailto:matica.hr@bih.net.ba)  
Uplate na žiro-račun kod UniCredit banke 3383002200429402

Redakcija ovoga broja zaključena je 10. lipnja 2018.

Grafičko oblikovanje

*Branko R. Ilić*

Časopis je indeksiran u bazi podataka

*Central and Easter European Online Library (CEEOL)*

Tisak

*Printcom, Tuzla*



# GRADOVRIH

*časopis za književno-jezična, društvena  
i prirodosnaštvena pitanja*

MATICA HRVATSKA – TUZLA

lipanj 2018.

# Sadržaj

|                  |                      |   |
|------------------|----------------------|---|
| Marica Petrović: | <i>Uvodnik</i> ..... | 7 |
|------------------|----------------------|---|

## JEZIČNO-KNJIŽEVNE TEME

|                         |                                                                                                                     |     |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Armira Šehić:           | <i>Fonetske osobitosti u djelu Mehmed-bega Kapetanovića Ljubušaka Istočno blago</i> .....                           | 11  |
| Selma Rakovac:          | <i>Die Verantwortung der Sprachforscher im Zeitalter der modernen Medien</i> .....                                  | 25  |
| Dina Šehić:             | <i>Émile Zola i estetika naturalizma</i> .....                                                                      | 33  |
| Marijana Nikolić,       |                                                                                                                     |     |
| Edna Klimentić:         | <i>Przemi u službi karakterizacije likova u romanu Gospođica Ive Andrića</i> .....                                  | 55  |
| Marica Petrović:        | <i>Katarina Kotromanić-Kosača, posljednja bosanska kraljica</i> .....                                               | 71  |
| Nadića Puškar Mustafić: | <i>Katarza u kontekstu kazališta i znanosti</i> .....                                                               | 79  |
| Demir Alihodžić:        | <i>"There is no sin but ignorance": Reconsidering Anti-Semitism in Christopher Marlowe's The Jew of Malta</i> ..... | 111 |
| Ivica Tokić,            |                                                                                                                     |     |
| Sanela Mešić:           | <i>Zur Abfolge der Nominalphrasen im Deutschen</i> .....                                                            | 123 |
| Ivana Vasić:            | <i>Production of a bilingual speaker in Bosnian and German</i> .....                                                | 137 |

## FILM – TEATAR

|                     |                                                                            |     |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Stijan Vukadinović, |                                                                            |     |
| Boris Baltar:       | <i>Shakespeareove drame u kontekstu američkoga i europskog filma</i> ..... | 149 |

---

Orhana Kosterović

# Populacijska i porodična politika kao odgovor na demografske probleme Bosne i Hercegovine

## Sažetak

Rad govori o populacijskoj i porodičnoj politici, te neophodnosti njezine primjene na području Bosne i Hercegovine. Negativan prirodni priraštaj, niske stope fertiliteta, sve starija populacija i izrazita depopulacija će dugoročno utjecati na sve pore ljudskog života. S tim u vezi je neophodno donošenje mjera i akcija na nivou države sa ciljem usmjeravanja razvoja i obnove stanovništva. Sprovođenje populacijske i porodične politike treba se temeljiti na načelu poštivanja osnovnih ljudskih prava, što podrazumijeva i pravo na odlučivanje o broju djece.

**Ključne riječi:** populacijska politika, porodična politika, natalitet, fertilitet, depopulacija, stanovništvo.

## *Populacijska politika*

Porodična i populacijska politika međusobno su povezane i u velikom se dijelu podudaraju, iako pojmovno nisu jednako određene. Porodična politika se najčešće definiše kao javna politika kojom država djeluje na porodične resurse s ciljem poboljšanja položaja ugroženih porodica s djecom, dok se populacijska politika posmatra kao skup mjera kojima država usmjerava razvoj stanovništva, njegovo brojčano kretanje, prostorni razmještaj, prirodno kretanje stanovništva, a posredno usmjerava i promjene u dobo-spolnim, socioekonomskim i socijalnim strukturama stanovništva.

Dakle, populacijska politika se može posmatrati kao sistem mjera i akcija kojima se utiče na kretanje, sastav i razmještaj stanovništva, kroz programe socijalnog, političkog, regionalnog ili ekonomskog razvoja. U užem smislu

Tokom historijskog razvoja društva ova populacijska politika bila je motivirana vojnim, nacionalnim, privrednim i političkim ciljevima. U doba cara Augusta rimski zakon je poticao rađanje više djece i jačanje porodice. Neženjama i porodicama bez djece, kao i porodicama koje su imale manje od dvoje djece u značajnoj mjeri se otežavao društveni i ekonomski položaj. Posebna priznanja su dobivale žene sa troje i više djece, a mogle su nositi i posebno ukrašenu odjeću. Međutim ova politika je bila klasno selektivna jer je poticala višu rodnost klase senatora, a manje ukupnog stanovništva. Cilj joj je bio osigurati povećanje dodatnih prihoda, uglavnom za ratne svrhe. Slične mjere provodila je još od 1926. godine i Italija. Sistem mjera se sastojao od poticaja, ali i ograničavanja nekih prava neženjama. Italija je pokušavala zaustaviti migracije stanovništva na relaciji selo - grad, da bi zadržala stanovništvo u ruralnim sredinama koje tradicionalno imaju viši natalitet. Najviša vrijednost stope nataliteta iznosila je 28,6 ‰ i bila je privremena. Ovo dokazuje da u uslovima prisilnih mjera pronatalitetne populacijske politike dolazi samo do kratkoročnih efekata.

*Restriktivna populacijska politika* ima također dvije varijante, antinatalitetnu i emigracijsku, pri čemu se u prvoj primjenjuju mjere koje u kratkom periodu mogu djelovati na smanjenje stope nataliteta. One se ogledaju kroz liberalizaciju poticaja, poticaj kontracepcije, zabranu sklapanja brakova prije određene dobi i slično. Dugoročno antinatalitetna politika se može sprovesti podizanjem nivoa obrazovanosti, promjenama u strukturi privrede, zapošljavanju žena itd. Emigracijska varijanta čini sistem mjera koje potiču iseljavanje, radi smanjenja stope porasta stanovništva. Veoma rijetko se pojavljuje samostalno, ili prati antinatalitetnu ili je povezana sa redistributivnom populacijskom politikom.

*Redistributivna populacijska politika* podstiče povoljniju prostornu preraspodjelu stanovništva, radi stvaranja novih vrijednosti nataliteta i prirodnog priraštaja između pojedinih regija neke zemlje. Uglavnom se javlja u sklopu ekspanzivne i restriktivne populacijske politike, kada dominira imigracijska ili emigracijska varijanta. Direktno je vezana za prostorno planiranje i rasterećenje velikih anglo-meracija, kao i za stvaranje razvojnih centara u privredno zaostalim područjima. Ovaj tip populacijske politike postao je dio nacionalne razvojne strategije u mnogim razvijenim zemljama. Zajedničke odlike ove politike temelje se na sljedećem:

1. Sastavni je dio programa regionalnog privrednog razvoja i prostornog planiranja.



reklamiranje kontracepcijskih sredstava. Mjere pronatalitetne politike, zajedno sa imigracijskom varijantom, pomogle su da nivo totalne stope fertiliteta ostane viši od stope fertiliteta u većini europskih zemalja. Smatra se da je najveću ulogu u ovome imala imigracija, posebno stanovništva iz bivših francuskih kolonija.

Za savremeno razdoblje veoma je značajna 1985. godina kada je započeta kampanja pod geslom *Otvorimo Francusku djeci*, kojoj je bio cilj stvaranje prijelaznog odnosa i okruženja prema djeci. Gradili su se specijalni vrtići, predškolski vrtići i druge edukativne igraonice.

Drugi reprezentativni primjer pronatalističke populacijske politike je Švedska. Poznata je upravo zbog specifičnog takozvanog *skandinavskog pristupa* politici prema stanovništvu. U velikoj mjeri riječ je o implicitnoj populacijskoj politici koja ne ističe demografski cilj kao primarni, ali teži ka poboljšanju materijalnih i socijalnih uslova života porodica, odnosno stimulira i motivira parove da imaju željeni broj djece u okviru slobodnoga izbora, odnosno u sklopu bračne, vanbračne, zajednice sa jednim roditeljem i kohabitacijske zajednice. Pristup Švedske populacijskoj politici u 1930.-tim godinama temeljio se na dvjema bitnim pretpostavkama:

1. Prva pretpostavka za provođenje mjera populacijske politike odnosi se na dobrovoljno roditeljstvo, što u praksi znači da uporedo sa pronatalističkim mjerama postoje i mjere koje dozvoljavaju pobačaj i primjenu sredstava kontracepcije.
2. Druga pretpostavka za populacijsku politiku sastoji se u tome da se za donošenje bilo kakvog zakona, koji se odnosi na probleme stanovništva, trebaju provesti naučna istraživanja međusobno povezanih aspekata razvoja stanovništva koji se odnose na određeni demografski problem.

Iako je ovakva politika u 1930.-im godinama bila povezana za direktan pad nataliteta, što je bilo uslovljeno i uticajem Velike ekonomske krize, cilj je bio već tada da se postigne takozvano *stacionarno stanovništvo*.

To jasno pokazuje stajalište Kraljevske populacijske komisije koja je osnovana 1935. godine, koja je kao svoj bitan zadatak istaknula dostizanje takvog nivoa nataliteta, koji bi dugoročno održao barem konstantan broj stanovnika, njegovu jednostavnu reprodukciju, uz što je moguće niži mortalitet. Sa obzirom na ovo, Švedska je bila prva zemlja u Europi u kojoj su uporedno postojale zakonske mjere za povećanje broja djece u porodici i mjere koje istovremeno djeluju na ograničavanje rađanja.

Švedska je sve do danas zadržala isti pristup politici prema stanovništvu, koji se odražava kroz implicitnu populacijsku politiku. Treba, također naglasiti da

- Mehanizme osiguranja kontinuirane financijske potpore djeci odsutnih roditelja,
- Posebnu pomoć porodicama u vrijeme rođenja djeteta zbog smanjene sposobnosti rada,
- Subvencionirani pristup različitim oblicima organizirane skrbi o djeci, kako bi se olakšala participacija u radu roditelja.

Država u porodičnoj politici djeluje koristeći tri osnovna instrumenta, a to su *novac, vrijeme i usluge*. Pomoć države u vidu novca se ogleda kroz različite naknade koje se daju porodicama kao što su dječji doplatci, porezne olakšice, naknade za vrijeme porodijskih i trudničkih bolovanja. Vrijeme se odnosi na bolovanja koja koriste roditelji, za potrebe skrbi o djeci i odsustvovanja s posla zbog njege bolesnog djeteta. Usluge se koriste kroz omogućavanje organizirane skrbi o djeci kroz jaslce, vrtiće, produžene boravke u školi, pri čemu država subvencionira, u različitim omjerima, smještaj djece za koju to roditelji traže.

U porodičnoj politici usluge namijenjene porodici i djeci zauzimaju sve važnije mjesto. Servisi za djecu mogu pridonijeti usklađivanju porodičnih i profesionalnih obveza, time što omogućuju da roditelji/skrbnici ne samo nastave raditi, nego da imaju i lagodniji osjećaj u pogledu svog zaposlenja. One imaju značajnu funkciju u socijalizaciji djece te u ostvarivanju njihovih potencijala. U servisima za djecu rade profesionalci različitih struka kao što su odgojitelji, socijalni radnici i psiholozi koji su formalno educirani za pomoć djeci pri njihovom odgoju i razvoju.

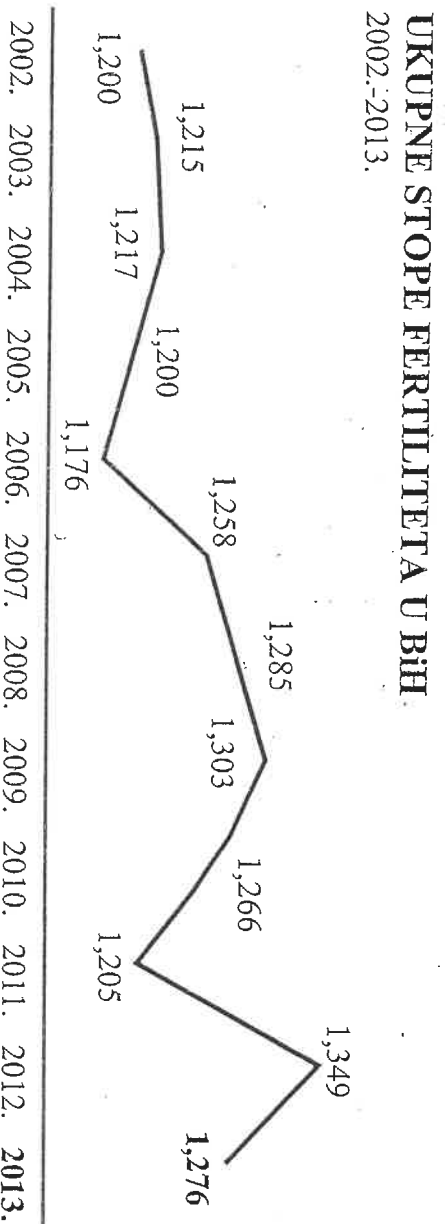
Usluge koje se pružaju porodicama se mogu razvrstati kroz slijedeće oblike:

- dadilje, kvalificirane ili nekvalificirane, koje pružaju dnevnu pomoć porodicama, zaposlene kod privatnih ili državnih poslodavaca,
- jaslce, vrtići i male škole u sklopu zdravstvenih ili prosvjetnih ustanova,
- druge uslužne djelatnosti izvan nastave i u vrijeme školskih praznika za djecu školske dobi,
- internati i druge ustanove sa mogućnošću produženoga boravka za djecu s invaliditetom.

### *Demografski problemi Bosne i Hercegovine*

Današnja demografska slika Bosne i Hercegovine je obilježena padom ukupnog broja stanovnika, što je posljedica negativnog prirodnog priraštaja i izrazite depopulacije gotovo svih područja unutar države. Posljedice navedenog su dalekosežne i potrebno ih je shvatiti kao strateško pitanje opstanka populacije.

Grafikon 1. Stope fertiliteta u BiH, 2002.-2013.



Izvor: *Agencija za statistiku BiH*, 2017.

Zanimljivi su podaci i iz izvještaja Stanovništvo Federacije BiH, 2014. o prosječnoj starosti majke prilikom rođenja prvog djeteta. U periodu 2010.-2015. starosna granica majke koja rađa prvo dijete popela se sa 27,5 godina iz 2010. na 28,3 godine u 2015. Pored odgađanja rađanja, odnosno pomjeranja granice prema četvrtoj deceniji života, značajan indikator je i pomjeranje starosne granice pri zaključenju brakova. Tako je 2010. prosječna starost žene koja stupa u brak iznosila 26,0 godina, a muškarca 29,6, a već 2015. žene su u prosjeku stupale u brak sa 26,7 godina, a muškarci sa 30,1.

Tabela 2. Prosječna starost stanovništva BiH, 1981.-2013.

| 1981. |          | 1991. |          | 2013. |          |
|-------|----------|-------|----------|-------|----------|
| žene  | muškarci | žene  | muškarci | žene  | muškarci |
| 30,5  | 28,7     | 35,0  | 33,0     | 40,7  | 38,2     |

Izvor: *Agencija za statistiku BiH*, 2014.

Kako je područje Bosne i Hercegovine tradicionalno imigracijsko, negativan migracijski saldo je već dugo prisutan, što dodatno komplicira demografsku sliku cijelog društva. Istraživanja pokazuju da je među migrantima najviše zastupljeno mlado i zrelo stanovništvo, pri čemu preovladavaju osobe u dvadesetim godinama, a prema demografskim projekcijama UN-a očekuje se da će se u Bosni i Hercegovini do 2050. godine broj stanovnika u odnosu na 2015. godinu biti manji za oko 20 %. Prema mišljenju Svjetske banke, Bosna i Hercegovina je nakon Albanije, europska zemlja s najvišim postotkom iseljeničke populacije u odnosu na ukupan broj stanovnika (World Bank, 2011). Ovakva demografska

Tabela 3. Visina naknada za zaposlene i nezaposlene roditelje, 2015.

| Kanton                      | Visina naknade za zaposlene roditelje                                                                                                                                                                                                                                        | Visina naknade za nezaposlene roditelje                                                                                                                                   |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Unsko – sanski kanton       | 50% prosječne plate porodilje ostvarene u prethodnih 6 mjeseci, a minimalno 50% prosječne plaće u Kantonu u prethodnoj godini. Minimalan iznos ove naknade je 343 KM, a maksimalni nije određen. Naknada se isplaćuje u trajanju od 12 mjeseci.                              | jednokratna naknada u iznosu od 100 KM                                                                                                                                    |
| Tuzlanski kanton            | 90% prosječne plate porodilje ostvarene u prethodnih 6 mjeseci ili 55% prosječne plate kantona, ako je povoljnije za porodicu. Minimalan iznos ove naknade je 55% prosječne plate Kantona, a maksimalni iznos nije definiran. Naknada se isplaćuje u trajanju od 12 mjeseci. | jednokratna naknada u iznosu od 20 % prosječne plate                                                                                                                      |
| Zeničko – dobojski kanton   | 80% prosječne plate porodilje ostvarene u prethodnih 6 mjeseci, u minimalnom iznosu od 200 KM, a u maksimalnom od 724 KM. Isplaćuje se u trajanju od 12 mjeseci.                                                                                                             | ako je ispunjen prihodovni cenzus, isplaćuje se jednokratna naknada u iznosu od 135 KM, a u trajanju od 6 mjeseci je predviđena naknada u iznosu od 49 KM                 |
| Bosansko – podrinski kanton | 80% prosječne plate porodilje ostvarene u prethodnih 6 mjeseci. Minimalni iznos ove naknade je 359 KM (60% prosječne plate Kantona), a maksimalni iznos nije definiran. Ova naknada se isplaćuje u trajanju od 12 mjeseci.                                                   | u trajanju od 12 mjeseci je predviđena naknada u iznosu od 150 KM, a ako se zadovolji prihodovni cenzus predviđena je naknada u iznosu od 120 KM, u trajanju od 6 mjeseci |

|                        |                                                                  |                                                    |
|------------------------|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| <b>Posavski kanton</b> | Naknade zaposlenim porođiljama nisu propisane i ne isplaćuju se. | naknada u iznosu od 150 KM u trajanju od 6 mjeseci |
|------------------------|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|

Izvor: <http://zenskamreza.ba>

### *Porodične naknade u Republici Srpskoj*

Ova oblast u Republici Srpskoj je regulirana Zakonom o radu, Zakonom o socijalnoj zaštiti, Zakonom o dječijoj zaštiti i Pravilnikom o ostvarivanju prava iz dječije zaštite. Zakonom o dječijoj zaštiti osnovan je poseban fond koji na pismeni zahtjev poslodavaca priznaje pravo na sredstva za isplatu naknade neto plate majci koja je na porodijskom odsustvu. Zakon o radu u Republici Srpskoj određuje da žene za vrijeme korištenja porodijskog odsustva imaju pravo na naknadu plate u visini prosječne plate koju je žena ostvarila u posljednja tri mjeseca prije otpočinjanja porodijskog odsustva i naknada se mjesečno usklađuje sa rastom prosječnih plata u RS-u. Trajanje porodijskog odsustva je 12 mjeseci neprekidno, odnosno 18 mjeseci za blizance, svako treće i naredno dijete. Ova naknada ne može biti manja od 50% prosječne plate koju je radnica ostvarila u određenom prethodnom periodu ili od plate koju bi ostvarila da je bila na radu. U RS-u se naknada isplaćuje na teret Javnog fonda za dječiju zaštitu RS-a i to za period od 11, odnosno 17 mjeseci, a poslodavci isplaćuju samo naknadu za prvi mjesec porodijskog odsustva. Nezaposlene porođilje imaju pravo na materinski dodatak, koji mogu ostvariti pod uslovom da lična primanja od pokretne imovine i katastarski prihod ne prelaze cenzus od 100 KM po članu porodice. Ovo pravo se ostvaruje za prvo troje djece po redu rođenja, u trajanju od jedne godine, a iznosi 30% od prosječne plate ostvarene u privredi u RS-u u prethodnoj godini.

### *Porodične naknade u Brčko Distriktu*

Pravo na porođiljnu naknadu je u Brčko Distriktu za porođilje u radnom odnosu regulirano Zakonom o radu Brčko Distrikta BiH i Zakonom o zdravstvenom osiguranju Brčko Distrikta BiH. Na osnovu pomenutih propisa zaposlenica ima pravo na naknadu plate za period u kojem ne radi zbog porodijskog odsustva, ta naknada se obračunava od osnovice koju predstavlja prosječna plata porođilje u posljednja tri mjeseca. Naknada plate iznosi 80% od osnovice za naknadu, ali ne može biti ispod minimalne plate za mjesec za koji se naknada obračunava. Zakon o dječijoj zaštiti Brčko Distrikta BiH za porođilje koje nisu u radnom odnosu



- negativnog prirodnog priraštaja,
- prostornog razmjještaja stanovništva,
- revitalizacije osnovne funkcije porodice,
- smanjenje trenda iseljavanja,
- stvaranje povoljnijih uslova za zapošljavanje,
- adekvatnije rješavanje stambene problematike i drugih pitanja vezanih za demografska kretanja.

Za porodičnu i populacijsku politiku veoma je važno poduzimanje sistemskih aktivnosti na području usklađivanja poslovnoga i porodičnog života. Obično se žene na tržištu rada suočavaju sa većim poteškoćama od muškaraca. Majke imaju veći rizik od nezaposlenosti i teže im je zadržati posao i vratiti se na tržište rada nakon porodičnog odsustva. Jedan od mogućih načina da se majkama omogući usklađivanje poslovnoga i porodičnog života jeste mogućnost rada sa skraćenim radnim vremenom. Mjere u vezi sa materinstvom i radni uslovi mogu posredno uticati na odluku o veličini porodice i o učestalosti rađanja. Pozitivan uticaj na odlučivanje zaposlenih žena za djecu imaju:

1. dužina plaćenog porođajnog dopusta,
2. dostupne i subvencionirane jaslce i vrtići,
3. mogućnost korištenja plaćenog odsustva za njegu djeteta.

Za rješavanje stambenih problema porodica sa djecom, posebno mladih porodica, značajna je mogućnost korištenja kredita uz povoljnu kamatnu stopu ili dostupnost stana za koji ne treba plaćati visoku stanarinu. Aktivnost koja bi se mogla poduzeti u rješavanju stambenog zbrinjavanja mladih je jamstvo države, odnosno lokalne zajednice u realizaciji kredita mladim bračnim parovima koji su kreditno nesposobni. Ovo se prije svega odnosi na zaposlene sa niskim prihodima, zaposlene na određeno vrijeme i nezaposlene mlade osobe. U okviru navedenoga neophodno je posredstvom zavoda za zapošljavanje izraditi plan i program poticajnih mjera zapošljavanja mladih i nezaposlenih roditelja, te evaluirati učinke aktivne politike zapošljavanja.

Poreznim olakšicama država priznaje određene troškove za izdržavanje članova porodice. Provedba mjera na ovom polju realizirala bi se u okviru usklađivanja domaćih propisa s pravnom stečevinom EU, pri čemu se mora voditi posebna briga o mladim bračnim parovima i porodicama sa djecom. Konkretno pozitivne mjere odnosile bi se na:

1. veće poreske olakšice na plaću za prvo i svako naredno dijete,

### *Literatura i izvori*

- Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (2014) Demografija (tematski bilten), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo
- Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (2016) Popis stanovništva, domaćinstava i stanovna u Bosni i Hercegovini, 2013 – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo
- Bongaarts, J., Sobotka T. (2012) A Demographic Explanation for the Recent Rise in European Fertility, *Population and Development Review*, 38(1), pp. 83–120.
- Bošnjović, I. (1990) Demografska crna jama: nova zamka industrijskog društva, Veselin Masleša, Sarajevo
- Bošnjović, I. (2006) Demografska budućnost i djelotvorna polikulturalna zajednica Bosne i Hercegovine, *Pregled* 2/2006, pp. 175–192.
- Breznik, D. (1980) Demografija – analize, metodi i modeli, Naučna knjiga, Beograd
- Bouillet, Bračić-Ružić, Zrinščak (2002), Neki aspekti zaštite obitelji u Republici Hrvatskoj s obzirom na europski kontekst, Državni zavod za zaštitu materинства i mladeži, Zagreb
- UN, Economic Commission for Europe (1998), France, Standard Country Report, New York-Geneva
- UN, European Population Conference (1993), Vol. II., Geneva
- UN, Department of Economic and Social Affairs (2004), *World Fertility Survey 2003*, New York
- UN, Department of Economic and Social Affairs (2004), *World Population Policies 2003*, New York
- Wertheimer-Baletić, A. (1971), Demografski razvoj i populacijske politike, *Ekonomski fakultet*, Zagreb
- Wertheimer-Baletić, A., Demografski razvitiak razvijenih zemalja - s primjerom Švedske, *Ekonomska misao* br.3/1974
- Wertheimer-Baletić, A., Populacijska politika u zemljama s posttanzicijskim obilježjima razvoja stanovništva, RAD, knjiga 480, Razred za društvene znanosti, HAZU, 2000.
- World Bank, *World Economic Outlook* (2004), Washington, D.C.
- <http://www.bhas.ba/>
- <http://ec.europa.eu/eurostat>
- <http://www.oaaw.ac.at>
- <http://zenskarnreza.ba>

Letter of Interest (Filming request)



David Fernández Graña  
Filmmaker & Teacher Trainer  
Basque Country (Spain)  
[www.searchingforsuperman.es](http://www.searchingforsuperman.es)  
[contact@searchingforsuperman.es](mailto:contact@searchingforsuperman.es)

November 11<sup>th</sup>, 2019

Dear Esmirka,

My name is David Fernández Graña. I am a Spanish filmmaker and teacher trainer teaming up with several local organisations, schools, journalists and consultants to produce an independent documentary film about education in the country.

We are traveling Bosnia looking for inspiring schools and teachers, examples of good practices with the aim of producing a documentary film about innovative education in the country.

We are planning to visit the "Gimnazija Bugojno" school on Wednesday 13, Thursday 14 and Friday 15 of November and film the most interesting activities during those days, also with some personal interviews with the teachers Senada Milanovic and Orhana Busatlija in their mother tongue. We already have the agreement of the school for the filming.

We would be happy if we could have your consent to proceed with the visit and the filming at the school. By the way I kindly invite you to be part of the whole thing, assisting to the shooting if you are available any of those days.

I am also available to share my experience about innovative approaches to education in other schools in Europe. You can see some of the work developed by us during the last year at the webpage [www.searchingforsuperman.es](http://www.searchingforsuperman.es).

If you have any question don't hesitate to contact me through email or phone (061634042).

Thank you so much in advance,

Sincerely yours,

Signed: David Fernández Graña

SEARCHING FOR  
SUPERMAN

4)5

11

6/5

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

Srednjobosanski kanton

**JU Mješovita srednja škola Bugojno**

Broj: 08.3-738/2023

Datum: 20.6.2023.godine

Na osnovu Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama u SBK (Službovine KSB, broji: 7/21, 4/22 i 6/23), člana Pravilnika 17.-vannastavni stručni rad i člana 18. vrednovanje vannastavnog stručnog rada i zapisnika posebnog povjerenstva za kontrolu, osiguranje kvalitete i objektivnosti u procesu imenovanja MSŠ Bugojno od 31.05.2023.godine, N a s t a v n i č k o v i j e ć e Mješovite srednje škole Bugojno, na sjednici od 20.6.2023.godine donosi

## **ODLUKU**

Sljedeći navedeni nastavnici uz saglasnost Nastavničkog vijeća pripremali i realizirali navedene aktivnosti u periodu 2015.godine do 2020.godine:



*Mir. M.*

#### 4. **Orhana Kosterović, profesor geografije:**

##### Područja vrednovanja i aktivnosti

- a)1 Održavanje oglednog sata za stručni aktiv na školskom nivou, na temu „Efekat staklenika i globalno zatopljenje“ u školskoj 2018./2019.
- a)4 Organizovanje javne izložbe pod nazivom „Prepoznaj znakove“ u JU KSC Bugojno, školska 2021./2022. Orhana Kosterović i Selma Rustempašić.
- a)6 Vodenje stručnog aktivna historije i geografije u školskoj 2021./2022. godini
- a) 8 Organizovanje javne prezentacije za nastavnike i učenike, gost Andrej Gajić, školska 2018./2019.
- a)10 Mentorstvo učenicima III C koji su učestvovali u vanškolskim istraživačkom projektu „Podržimo lokalne proizvođače“ školska 2021./2022.
- a)12 Organizovanje pedagoške naobrazbe učenika kroz radionice u saradnji sa YIHR BiH na temu „Prepoznaj znakove“ 2021./2022. Orhana Kosterović i Selma Rustempašić.
- c)1 Mentorstvo učenici Sarah Milanović za osvojeno treće mjesto na državnom nivou, a koje je organizovao Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, 25.4.2022.
- c)4 Učestvovanje u projektnom timu sa članovima: Vanda Herceg, Orhana kosterović, Amra Mirojević, Hamira Sultanović i Amra Jusufbašić, a koji su realizirali projekat „Rekonstrukcija zgrade aneksa“ u školskoj 2019/2020., uz pokroviteljstvo Ministarstva za Prostorno uređenje SBK.
- c)9 rad sa darovitim učenicima
- d)5 Učešće u naučno istraživačkom projektu Orhane Kosterović i Senade Milanović uz saglasnost Ministarstva obrazovanja pod nazivom A school for all of us. Školska 2019./2020.



*Mir. M.*



## 8. Vanda Herceg, profesor latinskog jezika:

### Područja vrednovanja i aktivnosti:

- a)2 Predavanje na stručnom skupu na školskom nivou, tema na Nastavničkom vijeću „Uпотреba umnih mapa u nastavi“, školska 2018./2019.
- a)4 Pripremanje javne izložbe učeničkih radova „Ilustrirane latinske izreke“ u okviru obilježavanja Dana škole 11.04.2022.dan škole 2021./2022.
- a)5 Pripremanje javne kulturne i sportske manifestacije u školi „Dan otvorenih vrata“ 24.4.2019.
- a)8 Pripremanje i realizacija prezentacije „Binarna nomenklatura i važnost latinskog jezika“ koju je vodila Jelena Kalinić, naučna novinarka i autorica bloga Quantum of science“ u školskoj 2016./2017.
- a)12 Organizovanje pedagoške naobrazbe učenika kroz naučno-popularno predavanje prof. Nenada Tanovića u sklopu projekta „Nauka/znanost: zajednički jezik planete“
- c)4 Učestvovanje u projektnom timu sa članovima: Vanda Herceg, Orhana kosterović, Amra Mirojević, Hamira Sultanović i Amra Jusufbašić, a koji su realizirali projekat „Rekonstrukcija zgrade aneksa“ u 2019., uz pokroviteljstvo Ministarstva za Prostorno uređenje SBK,

**c9)** rad sa darovitim učenicima.

Direktor:

Nedžad Milanović, prof.

*Nedžad Milanović*

